

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

MUSŲ jaunosios kartos atstovai - Demokratai Chicagoje (Teisėjas Zūris, Al Kumskis) gražiai susirupinę šio krašto vidaus politika ir nešiojasi siekti šiais rinkimais Washingtono Kongresan įstatyti vieną Lietuvį Kongresmaną. Šis jų troškimas ne naujas, kaip mūsų katalikams ne naujas troškimas kada nors susilaukti iš gausios mūsų kunigijos Amerikoje Lietuvį vyskupą.

Politikoje šymet šiam Lietuvy troškimui proga įsikūnyti yra. Geriausia sritis iš kurios galima Lietuvį Kongresmaną Washingtonan išrinkti būtų kuris nors Lietuvos apgyventas Pensylvanijos kraštas, arba Chicago. Linkime mūsų Demokratams pasisekimo!

Prie progos prisiminkime kad New Jersey valstijos seimelyje yra Lietuvos Atstovas Adv. Paulauskas, Marylando seimelyje Adv. N. Rastenis, Nebraska seimelyje senatorium buvo Adv. Gutauskas (nesenai žuvęs auto nelaimėje).

ŠIŲ METŲ Vasario 16-tos proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Vilniuje paskelbė pareiškimą, kurio vienas posmas pilnai atitinka Dirvoje skelbiamai minčiai. Sako: "Lietuva, iš okupacijos išlaisvinus, ir toliau veikia 1938 metų Lietuvos Konstitucija, kol ji teisėtu būdu bus atitinkamai pakeista".

Kitais žodžiais tariant, čia skelbiama prisirišimas valstybiniam kontinuitetui, kurio ir Lenkų vyriausybė Londone laikosi, nepastumdama į šalį Pilsudskio konstitucijos, nors ji Lenkų partijų daugumai nepriimtina. Mes Amerikoje turime "gudruolių", kurie sveiko kontinuiteto bijo kaip velnias kryžiaus. Maž dabar, kai ji skelbia autoritetingas Lietuvos partijų organas, ir tie mūsų "gudrieji" surimtės.

Pabrėžtina kitas dalykas: tame VLIK ineina ir tautininkų atstovai. Ką Amerikos Lietuvy Taryba dabar sakys, neimdama žygių vykdyti New Yorko seimo priimtos vieningo darbo rezoliucijos? Amerikos tautinė visuomenė eina žingsnis žingsniu su Lietuvos visuomenė. O su kuo eina "kolalija"? Bene su kipšu obuoliauti.

AMALGAMEITŲ (siuvėjų) Unijos metinis seimas Chicagoje žymėtinai daugeliu Lietuvių delegatų atžvilgiu. Tarp 900 delegatų apie 35 buvo Lietuviai. Iš jų tik 12 buvo Lietuvos lokalų delegatai, visi kiti buvo mišrių lokalų rinkti. Tas parodo kaip mūsų jaunimas, siuvėjai, laipsniškai užkariauja vadovaujamą vietą Amerikos darbininkų sąjudyje, nes delegatams renkami tik pasižymėję veikimu. Beje, ir pats tos unijos prezidentas, S. Hillman, yra Lietuvos "laukų ir bulvių" produktas.

Seimas, organizatoriaus Jankausko-Jenkins ir Chicago Lietuvos lokalų pasiūlymu, nutarė pastatyti 10-12 tukstančių dolarių vertės paminklą 1910 metais didžiojo siuvėjų streiko metu už uniiją gyvybę padėjusiems Lietuviams darbininkams Kazinskui ir Nagrėckui. Jie dabar palaidoti gražioje šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Jei katalikų taisyklės neleidžia tokio brangaus paminklo kapinėse pastatyti, bus bandoma jį išstatyti ku-

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 24

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO BIRŽELIO-JUNE 9, 1944

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the

LITHUANIAN WEEKLY

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

EUROPOS VADAVIMAS PRASIDĖJO

ALIJANTAI IŠLIPO PRANCUZIJOJE

In vazija — Alijantų įsiveržimas Europon pradėti išlaisvinti ją iš Vokiečių — prasidėjo Birželio 6 naktį. Amerikos įjegos, lydimos Britų ir Kanadiečių, persikėlė laivais, lėktuvais ir sklandytuvais — dešimtimis tukstančių — į Prancūzijos dalį Normandiją, tarp Cherbourg ir Le Havre. Masės tankų kaip amaras, ir kariuomenės pylėsi į kraštą, užimdami pirmutinius plotus žemės, nuo kur gali pradėti pilną Vokiečių nukariavimą.

Zygyje dalyvavo 11,000 lėktuvų, kurie plašė nazių įsitvirtinimus; skrido 1,000 kareivius gabenančių lėktuvų ir sklandytuvų, kurie nuleido tukstančius paršiutinkus Prancūzijoje.

4,000 laivų ir daug mažesnių laivelų vežė, gabeno kariuomenę ir reikmenis.

Bolševikai Rusioje dabar akis ištempe žiuri, nežino ką daryti kai jų sapnas antro fronto išsipildė. Rusijos fronte tuo tarpu ramu. Gal bolševikai dabar sėdės ir žiūrės kaip "kapitalistinės įjegos" viena kitą naikina.

Prancūzijos įžengta matomai dėl to kad toje didelėje šalyje tikimasi daugiausia pagalbos iš vidaus. Sakoma, apie 100,000 armija civilinių laukia galutinio įsakymo ką daryti, iki šiol dar įsakymas neduota.

Birž. 8, Alijantai užėmė iš nazių Prancūzų miestelį Bayeux, devynios mylios toliau nuo pajurio, nežiurint didelio Vokiečių pasipriešinimo atakuojant tankais.

Normandijoje Vokiečiai atidarė tvenkinius užtvindė darbu.

Viskas bus atlikta unijistų darbu.

BET SVARBIAUSIA — tai Amalgameitų seimas išėjo už nepriklausomos Lietuvos atsteigimą. Šitas nuosprendis, turbut, be žado paliko savo žurnalistinius gabumus bolševikiname purve palaidojusi Leoną Pruseiką, kadaise buyusį tos pačios Amalgameitų unijos Lietuvos "laukų ir bulvių" produktas.

Seimas, organizatoriaus Jankausko-Jenkins ir Chicago Lietuvos lokalų pasiūlymu, nutarė pastatyti 10-12 tukstančių dolarių vertės paminklą 1910 metais didžiojo siuvėjų streiko metu už uniiją gyvybę padėjusiems Lietuviams darbininkams Kazinskui ir Nagrėckui. Jie dabar palaidoti gražioje šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Jei katalikų taisyklės neleidžia tokio brangaus paminklo kapinėse pastatyti, bus bandoma jį išstatyti ku-

Reikalinga Sumani Lietuvy Akcija

L.V.S. Seimas Chicagoj Birželio 10 Padarys Svarbius Tarimus

ILLINOIS GUBERNATORIUS IŠLEIDO "LIE TUVOS LAISVĖS VARPO" DEKLARACIJĄ

CHICAGO, Ill., Birželio 8. — Illinois Gubernatorius Green vakar paskelbė Lietuvos Laisvės Varpo Jubilėjaus sukakties dieną — "Lithuanian Liberty Bell Day" per visą Illinois valstiją.

LVS Seimas ir Lietuvos Laisvės Varpo Jubilėjaus minėjimas įvyksta labai reikšmingu laiku — prasidėjus Invazijai Europon. Tą istorinį žygi atžymėti, Philadelphiaje buvo skabinamas Amerikos Laisvės Varpas. Lietuviai Chicagoje dvasiniai susijungs Birželio 10 ir 11 su tais kurie Lietuvoje neretų garsiai ir iškilmingai suksambinti Laisvės Varpą Kaune. Padėkime jiems tą troškimą atsiekti!

Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje Birželio 11 iškilmingose pamaldose dalyvaus Vyskupas Bernard Sheil. Pamaldos ir pamokslas tą dieną dedikuojami Invazijos pasisekimui ir greitesniam Lietuvos išlaisvinimui.

LVS Seimo posėdžiai bus Birželio 10 d. Embassy Room, Morrison Hotel, Chicago, Ill. Siųskit ten sveikinimus ir auksas.

Laisvės Varpo jubilėjinė iškilmė — St. Agnes Auclitorijoje, nuo 2 val. po pietų, prie Archer ir Rockwell.

dymui plačių plotų ir kelių sulaikymui Alijantų žygio. Gen. Eisenhower, visos invazijos vyriausias vadas, plaukė Britų laivu užimto pajurio pakraščiu tēmydamas veiksmus išstolo.

Pirmi pranešimai sako, šio Europos laisvinimo įsiveržimo nuostoliai buvo paliginamai maži. Tik dikičiai pakenkė oras, kuris tą naktį buvo lietingas ir apsinkeino visą išsėdimą, nes ir vanduo buvo banguotas. Alijantų oro įjegas neliaujamas daužo Vokietiją dideliais kiekiais, sutramdymui Vokiečių veikimo.

Tėmytojai stebisi kad iš pirmos dienos naziai neparodė didelio atsparumo ir mažai ką veikė jų lėktuvai, sako gal Vokiečiai lėktuvų jau turi visai mažai ir laiko kam nors ypatingam.

Tas lemiamas mušis prasidėjo — nuo šios invazijos pasisekimo priklausys karo baigimas greitai arba ilgas jo užtesimas.

Zinovai sako, Alijantai pasirošė šiai invazijai tokiu apskaičiavimu ir atsargumu kad jeigu ir Rusija staiga su Vokiečiais susitaikytų, kad Alijantai pajiegtų vieni Vokiečius sumušti.

PO KARO, sako Senatorius George, yra galimybė kad šalies gyventojams bus numazinta taksai 40 nušimčių nuo to ką dabar reikia mokėti.

KONGRESAS pasiryžęs ir vasaros metu posėdžiauti, del svarbių karo įvykių neturės progos atostogauti, kaip ramiais laikais budavo.

REPUBLIKONAI politikieriai pradėjo atkaklų vajų sulaikyti ir nedaleisti kad New Yorko Gubernatorius Dewey, dabar populiariausias kandidatas jų partijoje, būtų nominuotas prezidentu. Reputaciją konvencija prasidės Birželio 19 Chicagoj.

Nekurių valstijų politikieriai tariai neduoti Dewey savo balsų, ir kai keliu balsų truks, jie gali nominuoti ką norės, bi tik užkirs Dewey kelią.

PREZ. ROOSEVELT sakė dvi kalbas pagretu per radio: vieną Birželio 5 d., kada Roma paimta, antrą Birž. 7, kuomet jau paaiškėjo kad invazija įsisiubavo.

Romos paėmimą apibūdindamas, pasakė, "viena Asies sostinė jau puolė, kitos dvi seka". Tai Berlinas ir Tokyo.

Apie invaziją pasakė kad ji įvyko kaip buvo nustatyta sutartim Teherano konferencijoje su Churchill ir Stalinu.

Prez. Roosevelt svarsto daviną laikinai vietos šioje šalyje karo pabėgėliams ką negalės ir savo tėvynės sugrįžti tuojau po karo.

Butų labai geistina kad Amerika priimtų iš Sibiro ten išstremtus Lietuvius ir laikytų čia iki jie palengva galėtų būti grąžinti Lietuvon.

Prezidentas taip pat rūpinasi gavimu Britų leidimų nuvežti Europos baudaujantiems vaikams maito.

Kaip Vokietija Alijantų Bombarduojama

sis žemėlapis parodo (baltos dalys) kur Vokietija ir jų valdomas Europos dalis Alijantų lėktuvai bombardavo dienos metu. Šiomis dienomis pradėta Europos invazija iš Anglijos (Great Britain) ir Prancūzija nulems karo eigą ir gali priartinti greitą karo pabaigą Europoje.

ROMA PAIMTA

Roma, tas Amžinas Miestas, tapo Alijantų paimta Birželio 4, po trumpo mušio su Vokiečiais, kurie pasitraukė ilgai nesilaikydami ir miesto nesugriaudami. Bet Vokiečių armijos ir toliau Italijoje bėga nesilaikydamos perdaug.

Italijoje vyksta permainingos: senas karalius Emanuelis pasitraukė nuo sosto, kaip buvo žadėjęs, kuomet Roma atitektų Alijantų rankas. Vietą užima jo sūnus Princes Umberto ir sudaro vyriausybę.

Alijantams ineinant Rodmond, drąsiausi ten pasirodė bolševikai, kurie raudonom vėliavom ir kujo ir pjautuvo ženklais dėvini, pasitiko kariuomenę.

Taigi, visose šalyse bus priveista, komunistų, delto kad Amerika ir Anglija leidžia visur Maskvai laisvai kištis.

Popiežius išreiškė padėką kariautojams už palikimą Romos nesugriautos. (

84 Suomijos firmos padėtos ant juodo sarašo, to tikslas yra spausiti Suomiją taikytis su Rusija. Amerika nori atplėsti Suomiją nuo Vokietijos sąjungos.

PACIFIKE, U. S. submarinai paskandino vėl 16 Japonų laivų, ir paskandintų jų laivų skaičius pasiekė 589.

Pittsburgho srityje jieškoma daugiau darbininkų į angliakasyklas. Sakoma reikia bent 3700 daugiau mainerių.

Worcester, Mass. — Baigėsi nelegalis streikas Am. Steel and Wire Co. dirbtuvėje, streikavo apie 3500 darbininkų del paleidimo iš darbo 21 darbininko ir del kitų pirmesnių nesusipratimų.

Salem, Ohio. — Birželio 3 sustreikavo apie 2,950 Mullins Mfr. Corp. dirbtuvėse už tai kad kompanija atsisakė maitinti darbininkams viršlaiki už šventadienį, Decoration Day.

Iš Meksikos, Jamaika ir Bahama salų šiam sezonui į Suv. Valstijas įvežta virš 57,000 darbininkų ukėms.

South Bend, Ind. — Buvo sustreikavę 3000 CIO Bendix Corp. darbininkų protestuodami del paleidimo iš darbo 38 darbininkų.

APIE 30 milijonų darbininkų ir šiaip neuždirbančių per \$5,000 metuose neturės pildyti 1945 metais income tax blankų.

Karui pasibaigus, Amerikoje 20 milijonų darbininkų turės pasikeisti į kitus darbus arba rasti sau naujus užsiėmimus.

Mažėja gimimai. Gimimų skaičius šioje šalyje, pasokęs iki 3,000,000 kudių pirmutinį karo metų, del kareivių vedybų, nuo dabar pradeda mažėti ir mažės iki karo pabaigai. Statistikai spėja kad gimimai nukris iki apie dviejeto milijonų į metus.

Meksikoje panaikinta ilgas pietų laikas, kuris buvo tradicija iš šimtų metų. Ten žmonės pietaudavo porą valandų. Dabar patvarkyta kad kiekvienas darbininkas ir tarnautojas pavalgytų į pusę valandos, o tą pirmiau suaukšvotą laiką įdėtų į darbą.

Per tris metus Amerikos lėktuvų dirbtuvės taip įsiubavo smarkiai produkcijai kad tarp Kovo 11, 1941 ir šių metų Balandžio 1 d. padirbdinta net 175,000 karkių lėktuvai. Iš jų 33,000 pasiūsti karo sąjungininkams.

Ward Tyrinėjimai

S. V. Generalinis Prokuroras Biddle (sėdi) ir Kongreso atstovas Ramspeck kalba Montgomery Ward įstaigos užėmimo tyrinėjimo byloje. Ta didelė Chicago's įstaiga buvo kariuomenės užimta del darbininkų nesusipratimo su kompanija, del ko kilo pasipriešinimų ir prieita prie to įvykio plataus tyrinėjimo.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

PHILA PASTABOS

Kitų žmonių skausmo, sielvarto ir nerimo žmogus mažai arba visai neatjaucia. Tik pats žmogus kada gauna žaizdą, tikrą skausmą patiria. Taip ir šių pastabų rašytojas jau gyvena antrą didį žmonių skausmą — Pirmą ir Antrą Pasaulinį karą.

Milijonai motinų kaip tada taip ir dabar naktimis nemiega, susirpinusios verkia dėl savo sūnų, kurie kariauja ir žūsta ore, vandenyse ir karo laukuose. Bet žaidų pats negavęs negali kitų skausmus suprasti.

Šiandien yra kas kita. Šiandien ir rašytojui tenka patirti skausmą kaip yra jau patyrę kiti tėvai atidavę sūnus ir dukras karo dievačiui. O motinai išleisus vienintį sūnų ir plačius gilius vandenį su karo reikmenų važna — paliko nerimas, nemiga ir vėliaus... kas gali žinoti... gal karcios asaros...

KADA geriausia dalis žmonių kariauja ir žūsta, kita dalis palikus namie krauja atečiai sau turtą ir laimę. Juodos apyvartos sukčiai lauko įstatymus del didesnio pelno negu valstybės įstatymais yra nusistatyta pelną daryti. Vienus praskaltėlius valdžia nubaudžia, jų vieton nauji "drasuliai" atsiranda, ir juodoji rinkla kaip ejo taip eina del didesnio ir skubaus pelno padarymo.

Salės, klubai, aludės, bufetai ir kitais varčiais pavadintos viešos užgojos pilnos geriančių žmonių. Geria alų, degtinę, konjaką, šampaną, kiti gauna ir juodosios rinkos padaro. Kaltiniai tik skamba, naujos muštinės tik traska, baro tarnai skundžias perdien kaltinius ir muštines varydami registerein nusidirba, jų kojos net linksta. Geria seni, geria jauni, mas nuo karo pareigų likę. Geria vyrai, geria moterys ir merginos. Geria visi, išsigeriu ir aš. Kada gerti sustosim niekas nežino. Tai karo nerimo laikų ir piniginių prabangos pasekmės.

JOHN C. O'BRIEN, Philadelphia Inquirer dienraščio atstovas Washington, Geg. 31 pranešė kad Prez. Roosevelt ir Valstybės Sekretorius Cordell Hull turi sudarys pradinį Pasaulinei Taikai planą. To plano apkalbėjimui jau yra užkyviasta Did. Britanijos, Rusijos ir Kinijos valdžios prisiųsti savo atstovus į Washingtoną.

Nuo šio suvažiavimo, reikia tikėti, atsidurs ir tos paslaptingos Teherano padarytos sutartys apie Pabaltijo kraštų likimą. Dabar Amerikos Lietuviai turėtų kuogreičiausia sudaryti Lietuvos Delegaciją į Washingtoną pasiūti. Tuo turėtų susirupinti Amerikos Lietuvos Seimo Vykdomasis Komitetas, A. L. Taryba ir katalikų srovės žmonės.

SLA SEIMAS jau visai arti. Philadelphia Lietuvos turės garbės sutikti ir padaryti pažintį su šimtais Amerikos Lietuvos veikėjais, profesionaly ir visuomenės darbuotojais. Ne tik seimo posėdžiai užims dielę laiko, bet ir kiti parengiamieji kaip tai piknikas Vytuto parke, masinis Lietuvos susirinkimas, ir banketas kitą vakarą Lietuvos Muzikaleje salėje.

Po seimo, reikia manyti delegatų pirmusyk pribuve Philadelphia norės aplankyti Amerikos Laisvės Lopsį, Varpą ir kitas istorines ir modernines vietas.

Philadelphia Lietuvos tinkle amžiaus ir geros svei-

katos noriu patarti pasinaudoti Seimo proga prisirašyti prie didžiausios Lietuvos Amerikoje broliškos pašalpos organizacijos SLA. Ši organizacija priima vyrus, moteris ir vaikus.

Z. Jankauskas.

Philadelphijos Tarybininkai Išižeidė

Gegužės 26 numeryje Amerikos, Philadelphia skyriaus Tarybininkų pirmininkas labai rimtai nusiskundžia kad kas tai jų parengimą dryso pavaldinti maišaliene. O ne, žmogau, tas yra ne ižeidimas, tik dalinas skolos atlyginimas.

Lietuvių patarlė sako: "Ka pasėsi tą ir pjausi", arba, "Kaip saikuosite taip ir jums bus atsaikuota". Nereiktų savo griekų taip greitai pamiršti. Kuomet vietinis Liet. Vaduoti Sąjungos skyrius rengė svarbias prakalbas, kuriose buvo parduota Karo Bonų už \$15,000, Lietuvos reikalams suaukuta apie \$300, ir Raud. Kryžiui suaukuta \$100, tai jų tarybininkai susibučiavę su komunistais niekinot mus ir rengiamas prakalbas per skaitlingą Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komiteto delegatų susirinkimą, ir vėliau spaudoje šmeižt kiek tik jų galvos išgalėjo, nors tai buvo geras Lietuvos veikimas Amerikai ir Lietuvai.

Jeigu tą jau pamiršot, tai gerbiame, pasiskaitykite savo tuomet išlietą tulžį Naujienose, Keleivyje, Liet. Žiniose ir per daugelį numerių Lietuvos Rusų Laisvėje. Ten nei vieno nuosimčio, nei vieno gero punkto mums nedavė už tokį stambų pasidarbavimą Amerikai ir Lietuvai.

Tai kaip gi jų prasizengėliai galitė iš mūsų tikėtis pagyrimo sulgytus už menkesnį dalyką? Bet visgi mes esame teisingesni, nes davėm dalį kredito už jų su tą mažai svarbų surengimą. Jei mes sektume jų kerštingą pavyzdį tai turėtume butinai ir tiek pat laikraščių, tiek pat vietos užimti kad pilnai jums atsilyginus. Bet mes kaip nuolaidėsi, pasitenkinom už jų prasizengimus mažų papešimu, ko jų buvotė verti. Lai tuomi ir užsibaigia.

Mano nuomonė yra kad mes išeivijos ir čia gimę Lietuviai kurie norime kad Amerika laimėtų ir kad Lietuva būtų laisva, turėtume išvien be jokių prieš vienas kitą kerštavimų bendrai darbuotis. Prašykime mūsų vadus kad jie sustotų "ozius varinėje", pasiduotų vien kitiems rankas ir draugdarbuotųsi. Iki tas neįvyks skyriuose nebus ramybės. Tai jų ir mes gerai žinome.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos vietinio 7-to skyriaus pirmininkas William M. Paschall.

Farmų Pelnai Buvo Dideli

Pennsylvanijos agrikultūros departamentas praneša kad šioje valstijoje 1943 metais ūkių derliaus vertė pasiekė \$120,709,000. Galvijų ir galvijų produktų parduota už \$352,243,000. Viso ūkininkai pardavė už \$472,952,000, arba 21 nuos. daugiau negu 1942 metais.

SULAUKĖ SUNAUS

AMSTERDAM, N. Y. — Petro Lalo, tautinio veikėjo, žmona Gegužės 20 d. Sv. Marijos ligoninėje sulaukė sunaus. Linkėtina kudiui sveikam augti, o tėvams džiaugsmo.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS" Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, išspausdintas ir daug skelbimų. Kai metams \$1. Adresas: Lietuvos Naujienos 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

PITTSBURGH

Pasigrobė \$12,000 Vertės Radiumo

Iš Continental Foundry and Machine Co. dirbtuvės pradingo žymus kiekis radiumo, 12 tukstančių dolarių vertės. Policija susekė, kad tą radiumą parsinešė sau namon vienas tos dirbtuvės darbininkas, A. Csonka, 29 m. molderys. Radiumą jis išsinešė Gegužės 29 d. Radio paimta tiek daug kad buvo penkis sykius daugiau negu ligoninės paprastai užlaiko. Ligoninėse radiumas vartojamas gydymui vėžio ligos ir kitims svarbiems reikalams.

Tas dartininkas gyvena Co-raopolis dalyje. Jis areštuotas.

NEILGAI DRAUGAVOSI

Vilkas visada į mišką žiuri, taip ir cecilikas Stilsonas: jis atėjo karštam "katalikui" Gabiliauskui į talką leisti laikraštį kurį kunigai finansuoja. Gabiliauskas susirgo, o Stilsonas kaip cecilikas kraustosi į Keleivį, kur vėl galės kunigus dergti ir tikėjimą pajaukti.

STREIKAI

Šiomis dienomis sustreikavo Hussey Co. apie 1000 darbininkų del to kad kompanija nutarė nelaikyti dirbtuvėje "pop gerimų", ant kurių darbininkai suaukvoja daug laiko.

Pressed Steel Car Co. dirbtuvėse McKees Rocks sustreikavo 800 darbininkų, ir streikuoją 400 darbininkų Pittsburgh Des Moines Co., ant Neville salos.

RAVENNA, OHIO

Apie Ravenna gyvena fermeriai ir jų žemės yra neblogos. Čia ir geras skaičius Lietuvių įsigijo ūkes. Šis pavasaris ūkininkams neblogas, tik visa bėda tame kad fermeriai negauna darbininkų pasisamdinti. Kas gyvas iš ūkių išėjo į dirbtuves dirbti, o jaunuliai paimti į kariuomenę. Likę seniai fermeriai vieni labai nusiskundžia su apdirbimu ūkių.

Pr. Martinkaus sunus Pranas, kuris tarnauja laivyne, buvo parvykęs 10 dienų pasiūti pas savo tėvus. Jį lankė daugelis Akroniečių, atlaikė jo teta Noreikienė su savo vyru Juozu nuo Medina, Ohio, ir Akroniečiai draugai: P. Janušai, Palioniai, Termenai ir iš Barbetono p. Lekerauskienė. Pranas Martinkus Jr. atsisveikins su visais vėl išvažiuo tarnystos. Kitas Martinkų sunus, Silvestras, randasi Pacifik karo fronte prieš Japonus. Tėvai ir jo žmona senai gavo laišką nuo jo, del to susirupinę.

Martinkų duklė Eva buvo nuvažiavus aplankyti savo vyrą kariuomenėje, ir vėl grįžo. Kalnas.

•BRITANIJJOJE ketvirtadalis vedusių moterų dirba karkioje nors karo industrijoje.

Vokiška Karo Lauko Virtuvė Rusų Fronte

Šis vaizdas, gautas iš neutralių šaltinių, parodo Vokiškus karius užkandžiuojant Rusų karo fronte pertraukoje mušių. Toliau matosi prieš-lėktuvinė kanuolė.

Detroit, Mich., Naujienos

Peticijos Šv. Antano Parapijoje

Pereitą sekmadienį, Birželio 4, Kun. I. Boreišio pasidarbavimu, po pamaldų, Šv. Antano bažnyčioje buvo renkami parašai ant Peticijos Prezidentui Rooseveltui, gynimui Lietuvos nepriklausomybės. Tas bus daroma kas sekmadienį iki kol visi pasirašys. Pripildyta 10 blankų. Jeigu jūs dar nepasirašėt, atvažiuokit pasirašyti į Šv. Antano parapiją, tam paskirtos merginos pagelbės šiam reikale. Šiokiomis dienomis galima pasirašyti pas Kun. I. Boreišį. Taipgi galima gauti petičijų blankas Šv. Antano parapijos klebonijoje, 25th St. ir Vernor Hwy.

KRIKŠTYNOS. Pereitą sekmadienį tapo pakrikštytas Leitenanto Jono ir Marės Valukų sunus. Kadangi Lt. Jonas Valukas randasi karo tarnyboje jis į krikštynas negalėjo parvažiuoti. Jo žmona Marė Valukas (Petrokaitė) rupinosi savo sunaus krikštynimis.

V. M.

TORONTO, Ont.

PIRMUTINIS IR LABAI IDOMUS PIKNIKAS

Birželio 18 d., Toronto Lietuvių kalbos parapijos mokyklos palaikymui yra rengiamas piknikas, labai gražioje, niekieno nerengtoje vietoje, ir labai patogus privažiavimas.

Važiuojant automobiliu reikia važiuoti Dufferin street iki Lawrence avenue. Pasukus po kairę visai netoli matosi fermerio namai, kurio farmoje rasite pikniką.

Važiuojant strytkariu, reikia važiuoti Bathurst arba Dorecourt strytkariu iki St. Clair avenue, paskui paimti Oakwood strytkarį ir važiuoti iki Eglinton. Nuo Eglinton paimti busą ir važiuoti Dufferin str. iki galo. Išlipus reikia pėkstiems eiti iki Lawrence av. paskui pasukti po kairę ir eiti iki fermerio namų.

Kviečiame visus Toronto ir apylinkės Lietuvos atsilankyti į šį pikniką. Visi busit patenkinti ir sykiu paremsit vienintelę Lietuvos kalbos mokyklą Torone. Jeigu tą dieną lytų tai piknikas bus nukeltas į Birželio 25.

Mokyklos Komitetas.

VILNIAUS Komitetas paminėjimui Dariaus-Girėno dešimties metų skridimo per Atlantiką pereitą metą išleido atsišaukimą į visuomenę parašais aštuonių žymių Lietuvių. Jie atkreipė dėmesį į faktą kad praėjimas dešimties metų nesumažino reikšmės tų dviejų mūsų tautos lakunų žygio, kurie pasiaukavo tuo metu kada nebuvo nei įstatymais nei istorijos reikalavimais šaukiami, savo tautos garbei.

Tai Porelė!

Priešakyje stovintis mažukas neužauga, teatru komikas, ima apsiėdimui leidimą taipgi su teatrininke, pilno ugio panele, Chicagoje. Jiems liudininku atėjo jų draugas 7 pėdų 9 colių aukščio jų scenos partnerys.

CONN. LIETUVIŲ BENDRA KONFERENCILJA IŠIRO

WATERBURY, Conn. — Gegužės 28, buvo suaukta "bendra Lietuvos konferencija Lietuvos gelbėti", bet nepavyko. Trumpai kalbant atsitikimas buvo toks:

Delegatų ir svečių susidarė apie 400. Kaip delegatams taip ir svečiams suinteresuotiems tuo reikalu buvo, suteikta sprendžiamas balsas. Rinkama buvo ir aukos, surinkta \$500. Iš svečių kalbėtojų buvo Laučka iš Brooklyn, ir Pulk. Grinys, abu referavo Lietuvos reikalais ir jos sėpmo klausimu.

Priešus prie sudarymo bendro komiteto, iš sandariečių pusės per E. Devenienę buvo pasiulyta sudaryti komitetą iš trijų srovių atstovų: katalikų, sandariečių ir socialistų po tris atstovus.

Katalikams ir jų pirmininkui, konferencijos vedėjui, A. Aleksui tas netiko. Einant prie balsavimo, p. Devenienės pasiulymas sudaryti komitetą iš devynių atstovų praėjo po ilgų diskusijų, bet laike diskusijų didelė dalis dalyvių, o gal ir delegatų geras skaičius sąlepleidė ir negyry.

Sandariečiai savo tris atstovus greitai sudarė ir pridavė, socialistai nepasirodė aktualę per visą konferenciją, gal jų visai ir nebuvo, tik sandariečiai buvo socialistus kaip atskirą srovę įrašė į pasiulytą. Socialistai savo trijų atstovų nepridavė.

Paskiausia katalikai irgi visai del savo trijų atstovų pridavimą. Prasidėjo karštos diskusijos iš katalikų pusės, ir tos diskusijos buvo ne į klausimą, taigi tas publiką vargino, ir negalima buvo prieiti prie išvados.

Ilgai diskusuojant ir neprieinant prie susitarimo, p. Devenienė savo pasiulytą ištraukė. Pirmininkui gerai tokiam atsitikime nesuorientavus prieita prie suirutės. Po E. Devenienės pasiulymo ištraukimo, sandariečiai visi apleidė sale.

Sandariečiams einant, iš salės dar didokas skaičius vietinių Waterburiečių veikėjų likosi viduje ir dar gal ką ir susitarė, bet tai jau buvo ne bendra konferencija. Tai taip viskas ir baigėsi.

K. Demikis.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Sinclairi Dirvos Redakcija Administracijai ar Agenturui kokius paklausimus, visada kit už 3c pašto ženklėlį atsiųsi. Tas būtina.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

JAKUBAUSKAS Jonas, 61 m. mirė Baland. 23, Chicagoje. (Tauragės ap., Laukuvos p. Silvestrų k.) Amerikoje išgyveno 38 m.

STOCKIENĖ Anelė (Šimkaitė), pusamžė, mirė Bal. 28, Chicagoje. (Šiaulių ap., Žagarės p.) Amerikoje išgyveno 22 m.

ČESNAUSKIENĖ Ona (Jocaitė), 67 m., mirė Bal. 29 d., Chicagoje. (Tauragės apskr., Kvedarnos p., Prapimo k.) Amerikoje išgyveno 36 m.

ČEPULIONIS Pranas, jauno amž., mirė Bal. m., Worcester, Mass.

ROČKA Kazys, 72 m., mirė 17 Bal., Worcester, Mass.

JAKUTIS Jonas, mirė Bal. m. Waukegan, Ill.

NAUDŽIUS Stasys, 64 m., mirė Bal. 28, Chicagoje. (Suvalkų rėd.) Amerikoje išgyveno 34 m.

SAVICKAS Antanas, seno am. mirė bal. 27, Chicagoje. (Suvalkų r., Punksko p., Šaltėnų k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

KIZIS Pranas, mirė Bal. 17 d. Fort Griffith, Pa.

ŽUKAUSKAS Jonas, mirė 18 Bal., Upper Pittston, Pa.

REKUS Juozas, mirė Bal. 20, New York, N. Y.

KRAKAUSKAS Mýkolas, septynių mėnesių, mirė Bal. 21, Wilkes-Barre, Pa.

BAKUNAS Jonas J., mirė Bal. 7, Waterbury, Conn.

SLAVINSKAS Juozas, mirė 5 Bal., Girardville, Pa.

LINKUS Juozas, mirė Bal. 5, Shamokin, Pa.

GUSTIENĖ Pranė, 63 m., mirė Bal. 21, Pittsburgh, Pa.

GESTAUTIENĖ Katrina (Kiškunaitė), 38 m., mirė Bal. 24, Chicagoje. (Panevėžio ap. Uptės p., Stulskių k.)

PETRUŠAITIS Rokas, pusamžis, mirė Geg. 1, Chicagoje. Amerikoje išgyveno 33 m.

AMSIEJUS Karolis, 58 metų, mirė Gegužės 29, Clevelande. (Taručionių k., Merkinės p., Alytaus ap.) Amerikoje išgyveno ilgus metus.

SAULIS Antanas, 76 m., mirė Kovo 9, Clinton, Ind. (Zapyškio p., Altonišės k., Suvalkijos.)

MISELIUNIENĖ Viktorija (Sakalauskaitė), senyvo amžiaus, mirė Gegužės 1, Maywood, Ill. (Alytaus ap., Dočkunų „Daugų par.) Amerikoje išgyveno 33 m.

SUKIS Juozas, pusamžis, mirė Geg. 2, Chicagoje. (Tauragės ap., Kaltinėnų par.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

VALENTUKEVICIUS Kipras, 56 m., mirė Geg. 2, Worcester, Mass.

GERDAUSKIENĖ Ona, 55 m., mirė Gegužės 1, Worcester, Mass.

ZINKEVICIENĖ Liudvika (Miskinytė), mirė Geg. 23, Montello, Mass. (Vilniaus r., Kablelių p., Musteikos k.)

GELEŽINIS Dominikas, 64 m. mirė Bal. 30, C. Brooklyn, N. Y.

KARLONIENĖ Ona (Kirmelaitė), 37 m., mirė Geg. 1, Worcester, Mass.

VIPLENTIENĖ Teofilė, mirė 3 Gegužės, Lawrence, Mass.

NEWHOUSE Julė (Pašuostaitė), 29 m., mirė Balandžio 6, Grand Rapids, Mich., kur buvo ir gimus.

DAGILIS Petras, 74 m., mirė Kovo 29, Des Moines, Iowa. (Papilės p., Kučionių k.)

BLUJUS Jonas, 43 m., mirė Balandžio 3, W. Frankfort, Ill. (Pelunų k.)

RINKEVIČIENĖ Agota, mirė Bal. 28, Dayton, Ohio.

BENZAITIENĖ Marė (Valintaitė), pusamžė, mirė 6 Geg., Chicagoje. (Raseinių ap., Jurbarko p., Montvilų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

PAULIUS Kazys, pusamžis, mirė Geg. 6, Chicagoje. (Tauragės ap., Žvingių p., Laukėnų k.) Amerikoje išgyveno 34 m.

GRABAUSKAS Juozas, mirė Geg. m., Frackville, Pa.

BALSEVICIUS Leopoldas, 58 m., mirė Geg. mėn., Chicagoje. (Šiaulių ap. Stačionių p. Petraičių k.) Amerikoje išgyveno 34 m.

PADEGIMAS Adomas, mirė Bal. 26, Miners Mills, Pa.

PERLUKE Donna Jean, mirė Bal. 27, Hanover, Pa.

PECIULIS Jonas, mirė Bad. 27 d., Sugar Notch, Pa.

MAKNEVICIENĖ Jieva, mirė Bal. 19, Berwick, Pa.

ŽUKAS Florijonas, mirė Bal. 19, Mahanoy City, Pa.

SKARADODAS Juozas, 70 m., mirė Bal. 26, Philadelphia, Pa.

SABUKAITIS Jonas, 63 m., mirė Geg. 17, C. Brooklyn, N. Y. (Vilkaviškio ap., Pa-jevonio par.)

ČEPULIS Ignotas, mirė Geg. 20, Baltimore, Md.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti jį, nerašykite: "Negavau pereinio numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitai laiku bus jums paįsta tas tikras numeris kurio negavot.

DIRVA
Cleveland 3, Ohio

VALERIJONAI

Saknys malšina nervus paeinančius iš rūpesčių, persidirbimo, susikrėtimų ir nemigės; nuo isterijos, išsėdos, karščiavimo, nuomirulo, mėšlungio ir nervų netvarkumo. Gerti sulgy nurodymais. Kaina su pristatimu 50c. Visad gaunama iš:

FLORAL HERB CO., Dept. 7
Box 305 CLINTON, IND.

Tęsiu meilę Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

Lietuvoje Dirbama Išsilaisvinimui Rimtai ir Vieningai

Jungiamo ir Stiprinama Visos Tautos Pajėgos — nei Viena Grupė ar Partija Nesisavina Sau 'Išimtinos Teisės' Lietuvos Laisvinimo Kovai. Nėra Smerkimo, ir Stumimo nuo Darbo Kitų. — Sutarta Naudotis 1938 Metų Konstitucija, iki Laikas Pareikalaus Pakeitimo. Komitetas Palaikys Ryšius su Senosios Valdžios Atstovybėmis ir Konsulatais, ir Bendradarbiaus su Amerikos Lietuviais — Visais kurie Dirba už Lietuvos Vadavimą. Lietuvos Žmonės Pasiryžę Aukoti Viską — Mes Amerikoje Privalome dar Smarkiau Stoti į Darbą Padėti Lietuvą Atstatyti Nepriklausoma. Todėl Dirbkim Lietuvišką Darbą Neslampinėdami Jokiais Kenksmingais Pasaiais.

Šiame puslapyje telpa Vyriausiojo Lietuvos Išsilaisvinimo Komiteto atsišaukimas į LIETUVIŲ TAUTĄ, kaip jis buvo paskelbtas Laisvės Kovotojo nr. 21, šių metų Vasario 16-tos proga. Ryšium su tuo tas slapas Lietuvos laikraštis ten pat duoda tokį paaiškinimą apie Vyr. Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetą:

POLITINĖS LIETUVOS VADOVYBĖS DEKLARACIJĄ SKELBIANT

Talpinant šiame Vasario 16-tos numeryje Vyriausiojo Lietuvos Išsilaisvinimo Komiteto deklaraciją, mums tenka maloni pareiga tarti keletą žodžių dėl šio taip svarbaus ir reikšmingo mūsų laisvės ir nepriklausomybės atstatymui įvykio.

Lietuvių Tautoje, skaudžiai išskankintoje šio žiauraus karo pasėkoje vykusio pirmiau baisios bolševikinės, vėliau Vokiečių okupacijos, noras ir pasiryžimas laisvam, nepriklausomam gyvenimui vis ryškėja ir tvirtėja. Tautos pastangose laisvės kovoje vadovauja politiniai organizuoti ir sudrausminti visuomenės dalis — politinės srovės ir laisvės kovos sąjūdžiai, kurių veikimo išdavoje visos tautos mintis yra disciplinuota ir nukreipta į vieną tikslą — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATKURIMĄ.

Siekiant atstatyti nepriklausomą demokratine Lietuvos valstybę, yra suprantamas, valstybiniu mastu net naudingas, neįskryptas iš valstybingumo ribų atskirų politinių vienetų pažiūrų į ateities Lietuvos valstybinę santvarką, ukių ir socialinę krašto struktūrą skirtumas, išryškinantis Lietuviškojoje gyvenimo kelių beįsiskaidiusio socialpolitinių visuomenės supgrupavimus. Tauta betgi turi teisę reikalauti kad sunkiu okupaciniu metu jos laisvės kovos veiksniai būtų pilnai koordinuoti ir apjungti vienoje centralizuotoje politinėje vadovybėje.

Detaliau nesigilinant į istorinę tokių pastangų, užtrukusių ilgesnį laiką, pusę, su pasitenkinimu tenka sveikinti minėtą V. L. I. Komiteto deklaraciją paskelbimą, kaip vyriausios krašto politinės vadovybės sudarymo oficialų aktą. Visus Lietuvos vienijantis tikslas ir gėra Lietuviška valia privedė ilgokai trukusias derybas prie to kad visos politinės srovės ir laisvės kovos sąjūdžiai, atstovaujantieji visoms politiniai visuomeninėms krašto tendencijoms, papildytos anksčiau veikusių Vyr. Lietuvos Komitetą, kuris vadovaus Lietuvos tautos pastangoms ir kovai dėl nepriklausomybės ir sieks kuodidžiausio tos kovos sklandumo ir darnumo.

Kartu su visa Lietuviška visuomene reikšdami didelį pasitenkinimą dėl taip svarbaus Lietuvos nepriklausomybės atstatymui akto, kviečiame Lietuvių tautą remti Vyr. Lietuvos Išsilaisvinimo Komiteto pastangas ir elgtis bei veikti pagal autoritetingus jo nurodymus.

Tauta Kovos ir Aukosis už Savo Laisvę ir Garbę

Laisvės Kovotojas Vasario 16, 1944 m., šitaip reiškia Lietuvos žmonių troškimą ir valią:

"Sunkiose karo okupacijos sąlygose mes pasitinkame mūsų dvidešimties metų Vasario 16-tą. Baigiasi ketvirtieji metai kaip pirmą rytą, o vėliau vakarų kaimynas, piktam panaudodamas savo fizinę jėgą, apilpė mūsų tautą, atimdams mums kiekvienos tautos šventąją teisę — Nepriklausomybę. Sunkiai slenkančių ketvirtų metų bėgyje Lietuvių tauta perkentėjo visu sveriu užgulusį bolševikinio 'rojaus' sadizmą, kurį, prasidėjus Vokiečių-Sovietų karui, pavyko sukilimu ir kraujo aukomis numesti ir atstatyti laikinai prarastą faktinę Nepriklausomybę. Tačiau paskui į rytus žygiuojančią Vokiečių kariuomenę sėlinanti nacionalsocializmo apėitai nepanoro pagerbti šios mūsų 1941 metų Birželio mėnesį žuvusiųjų heroizmo iškovotos ir apgintos mūsų tautos teisės, ir zoologinio 'pranašo' batas užgėlė Lietuvą ne lengviau negu ankstyvesnė bolševizmo letena.

"Ir daug mums apie kultūrą prišnekėjo bolševikai, ir dar daugiau Vokiečiai, tačiau nei vieni nei kiti neparodė kad jie turi tai kas yra charakteringiausia kiekvienai kultūringai bendruomenei, butent, kitos tautos laisvės ir nepriklausomybės gerbimą. Priešingai, šios dvi, griovimo, naikinimo, priespaudos ir žudymo religiją atstovaujančios ideologijos mus tik įtikino kad jų nušlavimas nuo žemės paviršiaus žmonijai būtų vien palaima.

"Todel šios dienos proga, kuri anksčiau reikšė mums mūsų Laisvės ir Nepriklausomybės įsikunijimo šventę, o dabar tapo tik Nepriklausomybės simbolio diena, mūsų mintys krypta ne į mūsų kaimynus, kurie pasirodė nenori pagerbti mūsų tautines teises, bet į kultūringą vakarų pasaulį, kuris veda šį karą dėl laisvės ir lygybės principų. Mes esame įsitikinę kad tos vakarų tautos kurios sukūrė Atlanto Čarterį, ir visas kultūringas pasaulis mums padės momentui atėjus, iš nacionalsocializmo iškovoti ir nuo bolševikų apginti, už ką mes esame pasiryžę aukoti viską.

"Ketverių sunkios okupacijos metų bėgyje mūsų tauta parodė pilną politinį subrendimą ir valstybinę sąmonę: mes nukrypome nei kairėn nei dešinėn nuo tikrojo kelio — nuo tautos gyvųjų pajėgų išsaugojimo Nepriklausomybei atstatyti. Mes eisime tuo keliu ir ateityje.

"Šios šventės proga mes dar norime sustiprinti mūsų vedamos pasyvių kovos dviasį ir nuolat auginti pasiryžimą, at-

VASARIO 16, šymet, Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas buvo nutaręs paskelbti urbi et orbi, taip sakant, savo Deklaraciją. Bet dėl okupacijos sąlygų Deklaracijos skaitymas per slapto radio neįvyko. Tačiau vietoje skaitymo per radio, VLIK pasirūpino žadėtą naujieną atspausdinti ant atskiro lapelio net aukso raidėmis.

Žemiau talpinama Deklaracija kuri pasiekė Ameriką, atspausdinta ant slapto laikraščio Laisvės Kovotojo popierio, papuošta Nepriklausomos Lietuvos trispalve bei Gedimino Pilies ir Klaipėdos švyturio piešiniais. Laisvės Kovotojas (nr. 21), Lietuvos slaptosios spaudos (underground) atstovas, prie tos progos iš savęs prabilo šitaip:

"Sveikiname brolius ir seses Lietuvius Lietuvoje ir visame plačiame pasaulyje tautos Nepriklausomybės šventės proga ir linkime pasiryžimo ir ištermės, kad sekančių metų Vasario 16 būtų švenčiama Laisvoje, Nepriklausomoje Lietuvoje."

Čia seka ir pačios Deklaracijos tekstas:

LIETUVIŲ TAUTA

Lietuvių tauta, siekdama išsilaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos suvereninių organų svetimos jėgos laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės Lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reikšėjos ir vykdytojos, sutarė sujungti visas jėgas bendram darbui ir sukūrė Vyriausią Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetą — VLIK.

Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas pradėdamas savo darbą, skelbia:—

1. Lietuvių Tautos laisvės ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencijos ir jos visokiariopos gerovės būtinoji sąlyga.
2. Suvereninė Lietuvos valstybė nei dėl Tarybų Sąjungos, nei dėl dabartinės Reicho okupacijos nėra išnykus, tik suvereninių valstybės organų veikimas yra laikinai sutrukdytas. 1940 metų Birželio 15 d. Tarybų Sąjungos okupacijos ir tos okupacijos prievartoje padarytų kitų jėgos ir klastos aktų pertrauktas Lietuvos suvereninių organų veikimas 1941 metų Birželio 23 d. Tautos sukilimu ir laikinosios Vyriausybės veikimo buvo laikinai atstatytas.
3. Lietuva iš okupacijos išsilaisvinus ir toliau veikia 1938 metų Lietuvos Konstitucija, kol ji teisėtu keliu bus atitinkamai pakeista.
4. Respublikos Vyriausybė, laikui atėjus, bus sudaryta Vyriausiajame Lietuvos Išsilaisvinimo Komitete koaliciniu pagrindu politinių grupių susitarimu.
5. Demokratinė Lietuvos valstybės santvarka bus suderinta su plačiųjų tautos sluoksnių interesais ir bendromis pokario sąlygomis.
6. Respublikos Prezidento ir Seimo rinkimų įstatymai bus reformuoti pagal demokratinius rinkimų principus.
7. Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas, vadovaudamas Tautos kovoms ir darbams Lietuvai išsilaisvinti, Lietuvos valstybės suvereninių organų veikimui atstatyti, demokratinei Lietuvos santvarkai atkurti ir kraštui nuo bolševizmo ir kitų jo gyvenimą ardančių veiksmų apginti, vykdys kuoplausiajį visuomenės konsolidaciją, lygins politinių grupių tarpusavio nesupratimus.
8. Didžiai vertindamas tautinių karo pajėgų reikšmę kovoje dėl Lietuvos išsilaisvinimo, Komitetas visokiariopai remis Lietuvos kariuomenės atkūrimą.
9. Komitetas palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais ir bendradarbiaus su užsieniu, ypač Amerikos, Lietuviai ir su visomis tautų apsisprendimo laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę pripažįstančiomis tautomis.
10. Kultūrinei ir ukiinei Tautos pažangai paspartinti ir valstybės gyvenimą veikiau į normalų kelią grąžinti Komitetas rinks ir ruoš medžiagą išsilaisvintos Lietuvos administracijai, ukiui, socialiniam gyvenimui, teisingumo ir švietimo darbui tvarkyti.

Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas, skelbdamas Lietuvį tautai šią savo deklaraciją, kviečia visų politinių nusistatymų geros valios Lietuvius nusiteikti tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos.

Vardantys Lietuvos vienybę težydi.

VILNIUS, 1944 m. Vasario 16 d.

Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas.

ėjus laikui lygiai su ta pačia energija ir atkaklumu mestis į tą aktyvią kovą, kurios iš mūsų gali pareikalauti likimas mūsų Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymui.

"Šiandien kiekvienas tautietis turi galutinai įsisąmoninti kad mums, Lietuviams, mūsų Laisvės ir Nepriklausomybės atgavimas yra ne vien teisės reikalas, bet lygiai tautinės garbės ir pareigos reikalas. Ir jei sakoma kad kartais yra kilnu neginėti savo teises, tai vis dėlto visuomet tvirtinama kad garbei ginti ir pareigai vykdyti jokia kaina nėra per daug didelė. Mes tai gerai žinome ir todėl esame pasiryžę viskam.

"Tegyvuoją Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą."

Aš Skiriu Jums Pasimatymą Lietuvoje

Lietuvai Reikalingi Vada! kurie Vestų Ją į Laimėjimą. Visų mūsų Jiega ir Energija turi būti Atkreipta į Vieną Tikslą: Atstatyti Lietuvą Pilnoj Teisėj ir Visoj Savo Žemėj.

Laiškas iš Morokkos, Afrikos)

Rašo
Vyt. Arunas-Gedgaudas.

Tėvynės išsilaisvinimo valanda jau nebetoli. Svarbus įvykis artėja, kurie sudaro finalinę fazę tos kraujuotos dramos, kurią buvo sukūrę diktatoriai pavergtose šalyse. Daugiau kaip keturis metus Europoje siautė mirtis, ištrėmimas ir kankinimai.

Šio kašmaro pabaiga, atrodo, jau artėja. Todel laikas mums eiti petis petin, kad nugalėjus galutinai nazių terorą.

Kada rytuose Rusai baigia išsilaisvinti savo žemę ir užima Vokiečiams pardsdavusius tautas kaip Rumunus ir Vengrus, vakaruose laukiama Alijantų signalo puli Hitlerio "tvirtovę".

Šioje sunkioje kovoje Alijantai bus remiami sukilusių tautų partizanais.

Prancūzijoj, Belgijoj, Olandijoj, Danijoj, nuo Ispanijos iki šiaurės iškišulo tolimoj Norvegijoj, Palatijoj šalyse, vidurinėje Europoje gyventojai nekantraudami laukia šio signalo kad galėtų išsitraukti pastogę paslėptą šautuvą ir mušti Vokietį iš savo krašto.

Vokiečiai pamatė kad daug didesnis jiems pavojus grėsia iš vidaus negu iš pasienio. Pasi Lietuviai be jokių užpakalių vergtų tautų gyventojai išskankinti ir išbadę keturis metus bus jiems negailestingi, tat jie jau dabar pradeda ruošti milžiniškas koncentracijos stovyklas, aptverdami spygliuotomis vielomis ir apstatydami kulkosvaizdžiais, kuriuosna bus suvaryti visi susipratę patiriotai.

Sie patriotai tai milžiniška Europos neuniformuota armija, ardyv nazių transportą, ryšius, puls Vokiečių dalis užnugarį, vers traukinius, griaus užtvankas, sprogdins ginklų sandėlius ir jie kovos taip pat didvyriškai kaip tie kareiviai uniformose.

Ir ta didelė armija, nežiurint rasės, religijos ir tautybės skirtumų bus vieninga bendrame fronte, nes ji žino kad kiekvienas iš jų kovoją prieš bendrą priešą už išsilaisvinimą savo tėvynės.

Kokią padėtį užims Lietuva toje kovoje?

Mes žinome kad ir mažas kiekis vandens sukoncentruotas viename vamzdyje sugeba savo spaudimu sukurti turbina, kuri duoda energiją ir jėgą.

Sugaudo Yankius

Londono policija ir Amerikos kariuomenės MP sugaudo ir veža į vietas kareivius kurie pametė ar pasišalino iš savo stovyklų.

prievo! taip pat tai mūsų tautos reikalas, jei mes norime turėti vietą Naujojo Europoje.

Visos grupės ir partijos kurios tik yra Lietuviškos, kurios nedirba priešą naudai, turi bendradarbiauti toje vadovybėje, grupuojant apie ją visišką vienybę sveiką tautos nuomonę.

Kada vienybė bus sukurta, bus viena ir tvirta Lietuva, tai pergalės Lietuva.

Reikia kad Lietuviai susivienytų paaokojant tam reikalui nesantaiką ir asmeniškus ar grupinius ar politiškus interesus.

Sukūrę ją, saugokime tą vienybę, kad niekas ją nepažeistų, ji bus mūsų laimingo rytojaus laidu, kada mes visi jausimės broliais, kada egoizmas išnyks, kada vargšas ir turtoolis turės tas pačias teises ir privilegijas, tą pačią pagarbą ir vietą, kada kiekvienas ras laimę gyvenime, didžiuosis tuo kad jis prisidėjo prie to didingo darbo ir buvo naudingas tautai.

Po karo nemaža iš mūsų grys Lietuvon ir ten jusų paklaus ką padarėte atstatymui Lietuvos.

Aš skiriu jums pasimatymą toj Naujoj Lietuvoj kurią mes atstatysime.

Aš skiriu jums pasimatymą Vytauto Didžiojo Muzejaus sodelyje, kur vėl žydės rožės ir iš muzejaus rumų išeis invalidai vakarinei maldai.

Skardus trimto balsas vers mus pakelti galvas aukštyn ir ar mes galėsime neraudonodami pažiūrėti į trispalvę vėliavą, kuri plevesuos didingai mėlnojo Lietuviškojo padangėj, jei mes nieko nebusime prisidėję prie Lietuvos atkurimo ir vadavimie?

Ir, ar tai gatvė, ar lauke, ar aikštėje, pirmutinis pažystamas sutiks jusų paklaus: — Iš kur sveikas pasiradai ir ką tu padarei Lietuvos vadavimui?

Ar jūs turėsite teisę apsigyventi tame name jei neprisidėjote nei pirštu prie rastų rimo ir pastatymo?

Tai, kiekvienas stengkis mes prisidėti darbu!

Jei mes norime gyventi laisvėje gyveną Lietuviai, to svi, nepriklausomi, turime akciais kalėjimuose uždaryti lai pasitiktie vadovybe ir visą Lietuviai, to maldauja mirčiai savo energiją pašvesti Lietuvos vadavimui, tada jūs galėsite su aukšta iškelta galva tokią vadovybę. Tai mūsų ateiti pasimatyman Lietuvoje!

"Kad Lietuva vėl Butu Laisva ir Nepriklausoma!"

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Šiuo kuponu galit siųsti visokias savo aukas Lietuvos Laisvinimo ir Vadavimo reikalams. Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Lietuvių Tautinis Sėlpmo Fondas yra inkorporuotos ir yra inkorporuota ir didžioje registruota organizacija.

(Sulenkit šį kuponą, įdėkit į tarpą savo skiriamą auką ir siųskit)

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Anų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką \$.....	Lietuvos Vadavimo darbams
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Knygai 'Lietuvos Istorijos Bruožai'
\$.....	L. V. S. nario mokestį
Viso \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
ŠI KUPONA SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	
Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras 6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio	

Valstybės Forma Kaip Jos Gerovės Laidas

Socialinis ir Tautinis Momentas. Žmogaus Teisių Deklaracija ir Tautos Asmenybės Deklaracija. Tautiniai-Demokratiniai Pradai Lietuvos Tarybos Darbuose. Nuo Tautinio Principo Pamišimo iki Mažumų Valdymo Lietuvos Seimuose. Tautinis Posūkis ir Gryžimo į Nuosaičių Formą Siekimai Tautinėje Vyriausybėje. Tautinės Vienybės Principu Pagrystas Demokratingumas — Busimos Lietuvos Santvarkos Pagrindas.

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Štai mes apžvelgėme, nors ir labai trumpai, kai kuriuos su valstybės forma susijusius klausimus is atradome kad valstybės gerovės požiūriu — tiek išorine, tiek vidutine prasme — nėra galima nustatyti vienos visoms valstybėms tinkamos formos. Dabar pamėginsime išskirti aiškiau, bet ir kurias tendencijas, kurios savo ruožtu turi didžiausią įtaką į valstybinės formos nustatymą.

Mes žinome kad senovėje ir net iki naujesnių laikų visuomenė buvo skirstoma į dvi dalis: į laisvuosius žmones ir nelaisvuosius (vergus ir baudžiauninkus). Idomu ta proga pažymėti kad pagal nusistovėjusią pažiūrą laisvų ir nelaisvų žmonių buvimas anaipol nebuvo laikomas nesuderinamu ne tik su kokia kitokia bet ir su demokratine valstybės santvarka. Senovės Atėnų demokratijoje respublikoje vergų buvo daug daugiau negu laisvųjų, o niekas net nemanė ginčyti kad Atėnuose klestėjo demokratija. Atseit, demokratijos požymis glūdėje ne laisvės visiems piliečiams suteikime bei jų asmeninių teisių garantijoje, o tam tikroje politinėje valstybės konstrukcijoje, kurios dėka visiems laisviems piliečiams teoretiškai buvo patikrinamas dalyvavimas valdžioje. Ir tik Didžioji Prancūzų Revoliucija su garisiaja „žmogaus Teisių Deklaracija“ valstybės santvarkos pagrindą padėjo asmenims-individu teisių ir laisvės garantija.

Tiesa, iš audringos revoliucijos gimus jaunutė Prancūzijos demokratija neišlaikė pusiausvyros ir greit žuvo, bet „žmogaus Teisių Deklaracija“ ir toliau liko idealiausia ir kilniausia žmonių minčių pareiškimu.

Šis socialinis momentas 18 amžiaus pabaigoje ir 19 amžiaus pradžioje ir sudarė demokratinių siekimų esmę.

Tautinis momentas, palyginus su socialiniu, tuomet buvo antraeilis. Šileris džiaugėsi kad Napoleonas nugalė Vokiečius ir kad neša žmonėms laisvę, kurios Vokietijos valstybėse tuo metu ne tiek daug buvo (valdžia daugiausia buvo sukoncentruota luominės aristokratijos rankose). Beethovenas Napoleoniui, kaip laisvės nešėjui, buvo pašventęs vieną puikiausių savo kurinių, nors tautine prasme Napoleonas buvo Beethoveno priešas. Nuo savo sumanymo Beethovenas atsisakė (savo simfonijai su-

manyto „Napoleoninės“ vardo nesuteikė) tik tada kada Napoleonas pasiskelbė imperatorium. Beethovenas akim žiūrėdamas Napoleoną šituo savo gestu nustojo buvęs „žmonių draugu“ ir laisvės nešėju.

Tautinio jausmo pasireiškimu, iškilimu aiškiau, galima laikyti 1830 metus, kai Graikija ir Belgija pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis. Nuo čia tautinis judėjimas išplito į visas puses — Balkanuose, Centrinėje Europoje, Rytų Europoje. Nuo šiol tautinis momentas ima stoti greta socialinio ir net kartais pakyla aukščiau už pastarąjį.

„Piliečio teisių garantija geras dalykas, bet svarbesnis dalykas yra garantuoti teises visai tautai. Ką reiškia garantuoti teises paskirtiems žmonėms, individams, jei tuo pat metu tukstančių, milijonų žmonių, visos tautos, teisės mindžiojamos?“ Šitam tautiniam momentui buvo lemta sulaukti didelės ateities. Į pirmo Pasaulinio Karo pabaigą, senoms valstybėms ir senajai santvarkai brskant, tam tautiniam momentui buvo suteiktas oficialus pripažinimas. Tai Prezidento Wilsono tautų apsisprendimo deklaracija. Kaip paskiras pilietis valstybėje, nuo šiol paskira tauta pasaulinėje, tarptautiniame bendradarbiavime, turi savas, pripažintas teises. Aiškus dalykas kad nuo šiol tautinis momentas kiekvienos valstybės santvarkoje neišvengiamai įgijo didžiausios reikšmės, nes jei šventas yra piliečio asmens teisių saugojimo dėsni, netaisės, o gal dar ir didesnės, svarbos yra tautos teisių, tautos gyvybės išsaugojimo siekimas.

Kaip „žmogaus Teisių Deklaracija“ nebuvo naujos tiesos atradimas, o tik žmogaus sieloje glūdėjusio troškimo oficialus deklaravimas, taip ir Wilsono tautos asmenybės pripažinimas tebuvo istorinės tiesos — tiesos del kurios milijonai žmonių sąmoningai jau apviršintą metų kovoję — patvirtinimas. Tačiau nors asmens ir tautos teisės šiandien jau yra viešai paskelbtos tiesos, nors socialinis ir tautinis momentas tiek valstybiniam, tiek tarpvalstybiniam bendradarbiavime šiandien jau turi atitinkamą vietą, žmonija dar nėra pilnai įsisaminusi tų dviejų sąvokų reikšmės ir jų savitarpio santykio. O jei taip tai kažin ar ir dabartinis tautinis

karas bus tinkama priemonė dar neišspręstoms problemoms išspręsti.

GRAŽI DEMOKRATINĖ PRADŽIA

Tautos asmenybės pripažinimas sutapo ir su mūsų tautos siekimais ir jis buvo lemiamas faktorius nepriklausomos Lietuvos atkūrimui. Kadangi tautinis Lietuvių atgimimas buvo iškilęs kuone išimtinai iš Lietuviškosios liaudies, iš Lietuviškojo kaimo, ir žadinamas iš kaimo išėjusios Lietuviškosios inteligentijos, atrodė kad socialinis ir tautinis momentas kuriamoje Lietuvos valstybėje gražiai susiderins ir duos kraštui nuosaičių demokratine santvarką.

1917 metų Vilniaus konferencija, atrodė, teikė gražių vilčių nuosaičios demokratinės santvarkos įgyvendinimui. Iš visos Lietuvos į konferenciją suplaukė atstovai, nors ir priklausę įvairioms pasaulizvalgom, bet tautinės minties jungiami, sudarė visai darną derinį. Kaip žinome, tie atstovai iš savo tarpo vėliau išsirinko Lietuvos Tarybą, kuri ir buvo kuone idealus tautinai-demokratinės minties simbolis. Tautinės, kadangi ją sudarė tautiniam veikime pasižymėję žmonės, nežiurint kurios pasaulizvalgos jie būtų buvę, ar kuriai partijai priklausę; demokratinės, kadangi jie buvo visos Lietuvos atstovų laisvai parinkti.

Gyvenimas parodė kad tas principas (parinkti žmones ne pagal partijų susitarimą, o pagal jų individualią vertę) buvo geras. Lietuvos Taryba menkiausiomis priemonėmis nuveikė didžiausius darbus ir padėjo tvirtus besikuriančios Lietuvos valstybės pagrindus. Šiandien betgi tuli mūsų tėvyninai tauti tyčia užmiršta, ir Steigiamajam Seimui, kurs iš Lietuvos Tarybos perėmė didžiulį palikimą, bet anaipol jo nesukūrė, pripažystamas svarbiausias vaidmuo. Tačiau jau tokia likimo paskirtis kad neretai tikrųjų karžygių nuopelnais papuošiami kiti.

Gyvenimas taip susidėjo kad vietoje tautinės vienybės Lietuvos Tarybos ir pirmųjų vyriausybių, Lietuvos vairą paėmė partijinis seimas. Tuli jame matė ir tebe matoma tikrąjį demokratizmo pradą, bet faktas lieka faktas kad tautinio momento nuostolius į Steigiamąjį Seimą nepateko ištisa eilė žmonių tautinės minties reikšėjų. Dėka to Steigiamajam Seimui ir kitų seimų darbuotojams, kurie iš vėžių išėjusiai demokratijai, tikriau seimokratijai, padarė galą.

Prie progos čia bus verta prisiminti kad tautinio posūkio svarbiąjį organizatorių kaip tik buvo dešinieji (katalikai). Ir istorija ši jų žygi be abejo jiems įskaitys didžiausiu nuopelnu Lietuvių tautai. Nežiurint į tai, šiandien jų veikėjai ir jų spauda čia, Amerikoje, nesivaržo smerkti jų pačių įvesto tautinio režimo ir kelti į padangas tų režimą kurį jie patys, nuosaičios tautinio jausmo vedami, kadaise panaikino. Tai tarp kitko.

Tautininkai suprato kad Lietuvos valstybiniam gyvenimui padaryta operacija atnešė gerų rezultatų tik tada kai tautinis pradai, kurs išliko perversmo keliu, bus patvirtintas ir užgirtas ir patvirtintas plačiųjų visos Lietuvių tautos, sluoksnių, tačiau ne partinių, o tautinės vienybės keliu. Šitam pasiekti nei vienas senosios valdžios žmogus nebuvo persekijamas, ir į administracijos aparatą iki ministrų imamai buvo kviečiami ne tik Tautininkų Sąjungai nepriklausę žmonės, bet ir katalikai; ir net nuosaičių liaudininkai. Tačiau jie dirbo ne partijiniu, o tautinės vienybės principu, t. y.

PIRKIT. PENKTOS KARO PASKOLOS BONUS DABAR

NOW FOR THE BIG PUSH!

THIS IS IT! This is the big push you have been waiting for! This is the "zero hour"! Our fighting men are ready—ready to strike anywhere... anytime... anyhow... BAR NOTHING!

What about you? Are you ready to match this spirit with your War Bond purchases? Every Bond you

buy is so much more power behind the big push... the push that will send Hitler and Tojo into oblivion.

Get behind the invasion drive! Invest MORE than ever before! Double... triple... what you've done in any previous drive. The job is big—you've got to dig!

Back the Attack! — BUY MORE THAN BEFORE

čiuose rinkimuose).

Štai ką apie tą partinį politikavimą yra pasakęs vienas didžiųjų Lietuvos vyrų — prelatas Malronis: „Kada, o Viešpatie, kada, siaurųjų partijų liga nustos mus nelaimingus ešti?“

Betgi didžiausios krizės partinis seimas susilaukė 1926 m., kai nei vienas blokas nepajėgė sudaryti daugumos. Įvyko paradoksas: demokratinis keliu, kuris turi patikrinti daugumos vyravimą, ėmė valdyti mažuma — mažumos tiksliai natariant. Mat, socialistai, neturėdami daugumos, prisitraukė mažumas — žydus, lenkus, vokiečius. Bet už teikiama seime paramą socialistai mažumoms turėjo daryti įvairių nuolaidų, netgi kuone klausyti jų nurodymų. Štai išaukė Gruodžio 17 d. tautinį posūkį, kurs iš vėžių išėjusiai demokratijai, tikriau seimokratijai, padarė galą.

Prie progos čia bus verta prisiminti kad tautinio posūkio svarbiąjį organizatorių kaip tik buvo dešinieji (katalikai). Ir istorija ši jų žygi be abejo jiems įskaitys didžiausiu nuopelnu Lietuvių tautai. Nežiurint į tai, šiandien jų veikėjai ir jų spauda čia, Amerikoje, nesivaržo smerkti jų pačių įvesto tautinio režimo ir kelti į padangas tų režimą kurį jie patys, nuosaičios tautinio jausmo vedami, kadaise panaikino. Tai tarp kitko.

Tautininkai suprato kad Lietuvos valstybiniam gyvenimui padaryta operacija atnešė gerų rezultatų tik tada kai tautinis pradai, kurs išliko perversmo keliu, bus patvirtintas ir užgirtas ir patvirtintas plačiųjų visos Lietuvių tautos, sluoksnių, tačiau ne partinių, o tautinės vienybės keliu. Šitam pasiekti nei vienas senosios valdžios žmogus nebuvo persekijamas, ir į administracijos aparatą iki ministrų imamai buvo kviečiami ne tik Tautininkų Sąjungai nepriklausę žmonės, bet ir katalikai; ir net nuosaičių liaudininkai. Tačiau jie dirbo ne partijiniu, o tautinės vienybės principu, t. y.

jie veikė ne pagal partijų direktivas, o pagal nustatytą konstruktyvią programą. Šis kėlas, išbandytas Lietuvos Tarybos, pasirodė geras ir dabar. Po kurio laiko buvo praversti savivaldybių rinkimai, o 1936 metais — ir seimo rinkimai.

Šituo tautinės vyriausybės buvo parodytas nuosirdus noras grįžti į nuosaičių valdymo formą, kurioje būtų pilnai suderinti tautinis ir socialinis pradai. Turėdama galvoje betgi 1926 metų patyrimą, tautinės vienybės vyriausybė negalėjo sutikti su partijiniu principu. Tuo tarpu nors formaliai panaikintos, bet tikrovėje tebegyvuojančios partijos (katalikai ir liaudininkai) didžiojoje tebesilaikė partijinio principo. Kaip šitas nuomonių skirtumas būtų išsilyginęs sunkių pasakytų. Nors partijos, pasinaudojusios sunkia tarpvalstybine padėtimi, ir buvo pakėlusios galvas, tačiau ir jų tarpe buvo girdima nemaža balsų prieš partijinį principą. Tragiški įvykiai betgi nebeleidžia sulaukti tolimesnės Lietuvos valstybinės evoliucijos.

VYRIAUSIAS LIETUVOS KOMITETAS

Dabar, kuone po ketverių metų sunkios okupacijos ir teroro, iš Amžinosios Lietuvos pasiekia Lietuvos seimas. Taip pat ir pats komitetas, nors ir iš įvairių pažiūrų žmonių sudarytas, kaip iš deklaracijos „I Lietuvių Tautą“ teksto matyti, veikia panašiai kaip ir senoji Lietuvos Taryba — tautinės vienybės — principu. Kiek

tuvos kurėjuose ir kiek savitarpio susipratimo! Ir kokia gėda Grigaičiui, Pakatui, Griniui ir kitiems tarybininkams kurie teisėtai Lietuvos egzistencijos buvimą tematė 1922 metų Lietuvos Konstitucijoje ir kovą del Lietuvos atkūrimo tesuprato „diktorinių pasireiškimų Lietuvos praityje jieskojime“ bei gražios Lietuvos praities tendencingame nušvietime ir juodinime. Gal bent dabar prasivers jų akys.

Is šios trumpos analizės aiškėja kad ateities Lietuvos gerovę geriausia gali užtikrinti tokia santvarka kuri tinkamai suderins tautinį ir socialinį pradą, ir kuri gražiai buvo pažymėta senosios Lietuvos Tarybos veikime. Tautinės vienybės principu pagrystas naturalus Lietuvių tautos demokrtingumas, praities patyrimo pamokytas, atrodo, turi gražių perspektyvų tą tikslą prieti.

Betgi Lietuvos laisvę ir gerovę ne nuo mūsų vienų priklausau. Ji, kaip ir viso pasaulio laisvę, priklauso nuo to ar Wilsono gražiai suformuluotas tautos asmenybės dėsni ras gyvenime realios pasipirties. Atlanto Čarteris yra tarytum Wilsono principo patvirtinimas. Pasaulio politikos vadams dabar yra kaip tik pats laikas tą principą išvystyti ir jį realiai paremti.

Kazys Rimvydas.

SVEDIJŲ PAGERBĖ PREZ. SMETONĄ

Lietuviai gyvenanti Svedijoje surengė gedulo pamaldas bažnyčioje, pagerbimui Liet. Prezidento Antano Smetonos. Pamaldas atsisbuvo šv. Eugenijos bažnyčioje Stockholme. Tarp kitų dalyvavo V. Gyls, Lietuvos Ministras Svedijai, ir jo žmona; Unden ir Johansson, buvę svedijos ministrai Lietuvai; Lenkų ministras S. Curman, pirmininkas Svedų-Lietuvių Draugijos; Prof. Nerman, Baltijos Komiteto pirmininkas, ir eila kitų.

STALINAS TIKISI LENKUS PAVERGTI SUSKALDANT JUOS

„SUSKALDYK IR UZVALDYK“ VYKSTA. — KUR MUS SOCIALISTAI NUVES FEDERANTUS?

Stalinas, savo dabartinėje klastavimo politikoje su Lenkais, viltis deda į du dalykus: Viena, į Britų paramą, ir antra, į Lenkų tarpe vykstantį susiskaldymą.

Britų premjeras Churchill palaimino Stalino teritorinius siekimus — tuo pastumd Ameriką į šalį kaip nereikšmingą, nes ji liko viena prieš du iš trijų didžiųjų. Jeigu kokius pakeitimus Curzono Linijoje Stalinas sutiktų daryti tas priklausys grynai nuo jo geradarindumo...

Lenkų tarpe išsivystė keliaropi skirtumai ir del to Lenkai liko labai susiskaldę. Tas kaip tik Stalinui patinka.

Stalinas šiuo tarpu žada „sugrąžinti“ Lenkijai miestą Lvovą pietuose ir ginčijamą Vilnių šiaurėje, jeigu Lenkai sutiks išmesti iš savo vyriausybės in exile Stalinui nepatinkamus asmenis. Kadangi Lenkų socialistai nusistatę prieš tą generalų vyriausybę, ir Lenkijos žydai kaltina tą vyriausybę esančią prieš žydus, Stalinas tiki patys — Lenkijos priešingieji pagelbės jam padaryti reikalingą perversmą Lenkijos vyriausybėje.

KAIP PAS MUS?

Šitie įvykiai tarp Lenkų turėtų būti gera pamoka Lietuviams kad mūsų susiskaldymas priešams labai reikalingas.

Ar veltus buvo Lenkų stengimasis suskaldyti Lietuvius, prieš metą pasimojusius Amerikoje, vartyti agitaciją kad mums būtų „sveikiausia“ glautis prie Lenkų? To paties sulaukė Lenkai, tik iš Rusų pusės, kada atsirado kylli jų tarpe, kurie nori tautą suplaišinti ir paskui dalimis pavesti Maskvai užvaldyti.

Bet tie patys, ypač Adv. K. Jurgėla, ką skelbė reikalingumą eiti į santikis su Lenkais, dabar Tarybininkų paskirtas Lietuvių Informacijos Centro vedėju. Grigaitis, Pakštas ir tuli kiti iš Tarybininkų ir to naujo Centro vadų, yra turėję posėdžius ir pasitarimus su Lenkais.

To neužtenka. Grigaitis gali lengvai pasekti Lenkus socialistus, kuriuos dabar pamėgdžioja kovodamas prieš nesantį tautininkų „diktorų“, kaip Lenkai socialistai kovoja nors prieš esančią laikiną vyriausybę in exile.

Kada Grigaičiui ateis laikas pradėti sukli j Maskvą, kur tada atsidurs mūsų federantai kurie susiplakė su socialistais padėti jiems kovoti prieš būvusią katalikišką tautinę vyriausybę? Kai Grigaičiui ateis laikas rupintis kokia valdžia Lietuvą turi valdyti, jis turės tuos negudrus katalikus kaip kažikus maiše, neturinčius kur dėtis. Grigaitis niekad nedasileis kad Lietuva būtų daugiau katalikiška, ir jis seks Lenkų socialistų žingsniais pasinaudoti Stalino tarpininkyste įvesti Lietuvoje „demokratišką“ valdžią, kaip kad nori Lenkai socialistai.

Tikrų patriotingų Lietuvių suskaldymui geriausia pasitaravo federantai susibūduodami su Grigaičiu. Patriotiniai rimtesni katalikai daugumoję yra prieš tą bičiulystę su bedieviais socialistais.

Kas gale Lietuvą (ar Lenkiją) valdys galim žinoti, tačiau reikalinga tokių kaip Grigaitis kad pasitarantų savo tautos suplėšymui, o tada jau svetimiems lengva užbaigti. X.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaiciio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Amerikietės Slaugės Pasiruošia Karo Laukui

U. S. slaugės pilnai apsigyvenusio karo lauko rubais, valgo atvirame lauke ant žemės. Tai yra dalis jų lavinimo visokioms sąlygoms. Vaizdas Anglijoje.

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KAPRIS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

BIRŽELIO 10 d. Chicagoje įvyksta metinis Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas. Turėdami galvoje mūsų gyvenamąjį metą ir dabartinio momento svarbą, negalime tam seimui nepripažinti ypatingos reikšmės. Jis įvyksta kaip tik tuo momentu kada visas pasaulis įtemptai laukia didžiųjų įvykių ir galimo karo nulėmimo. Jis įvyksta porą savaitių po to kai mus pasiekė žinios iš Lietuvos padangės kad senoje mūsų bočių tėvynėje Lietuvoje, nežiurint smurto, teroro ir persekiojimų, Lietuviška dvasia tebėra stipri ir nepalaužiama, o Lietuviai tauta vieninga. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, apimdamas visų pažiūrų Lietuvius, šiandien yra tautinės Lietuvos vienybės simbolis. Tautinės Lietuvos vienybės simboliu jie yra ne tik dėl to kad jo vadovybėje yra sutelkti visų pažiūrų žmonės, bet ypatingai dėl to kad, pakilęs virš partijų ir asmenų, jis skelbia valstybinę programą. Ir tą programą vieningai vykdo visa kovojanti Lietuvos tauta.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga jaučia tą Lietuviškojo kraujo kovą ir tvirtai tiki kad ji bus laimėta. Bet neužtenka tikėti, reikia ir dirbti. Ir į tą darbą, planingą darbą, turi būti įkinkyta visa Amerikos Lietuvų visuomenė.

Per trejus savo gyvavimo metus Lietuvai Vaduoti Sąjunga į savo eiles sutelkė žymų Amerikos Lietuvų būrį. Sąjungos nusistatymas konstruktyviai, nepartiniai darbuotis savo senosios tėvynės labui, matyti, atitiko daugelio mūsų tėvynainių širdis. Todel Lietuvai Vaduoti Sąjungos eilėse randa sau vietos įvairių pažiūrų žmonės, tuo parodydami kad aukštųjų idealų labui vienybė yra visuomet įmanoma.

Per tuos trejus metus Sąjunga išaugo moraliai ir materialiai. Kasdieniniai darbai ir rūpesčiai neleidžia visko padaryti taip kaip buvo norėta. Bet ir tai kas padaryta nėra be reikšmės kovai dėl Lietuvos laisvės. Sąjungos vadovybė ir paskiriami nariai kiek galėdami plačioje Amerikos spaudoje kiekvieną pasitaikiusią progą primindavo Lietuvos bylą ir keldavo už ją savo balsą. Ne vienas straipsnis, ne viena replika Lietuvos klausimu yra tilpus Amerikoniškoje spaudoje. Viso šito dėliai Lietuva įgijo ne vieną naują draugą iš įtakingųjų Amerikiečių tarpo. Ne vieną naują draugą Lietuvai įgijo ir dabartinis metu plačiai pasklidus seno Lietuvos draugo Dr. Norem'o parašyta, Lietuvai Vaduoti Sąjungos išleista, knyga "Timeless Lithuania".

Savų ruožu Lietuvioje spaudoje, pirmoje eilėje per Dirvą, atitinkamai buvo informuojama ir Lietuvos koki visuomenė. Visa tai gyvame kasdieninio gyvenimo ritme gal ir nebuvo taip aiškiai pastebėta, bet tikrovėje ne vienam Sąjungos nariui ar pareigoniui tai yra kainavę nemaža laiko, darbo ir pastangų. Tačiau kadangi tai buvo daroma mielai ir nuosirdžiai, tai Sąjunga susilaukė šilto ir vis didėjančio pritarimo iš Lietuvos visuomenės pusės. O tai savų ruožų teikia energijos ir entuziazmo ateities darbams, kurių kuo toliau atsiranda vis daugiau ir daugiau.

Zengdama į ketvirtuosius savo gyvavimo metus, Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra pasiryžus savo veiklą dar suintensyvinoti. Dabar įvykstantis metinis Sąjungos seimas tas prasmę turės atlikti svarbių nutarimų.

Pernai Clevelande įvykiusiam Lietuvai Vaduoti Sąjungos seime dar dalyvavo a. a. Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. Šymet jo nebuvimas mūsų tarpe sudaro gilų gedulą. Tačiau geriausia mes pagerbsime jo atminimą jei pakilusia energija ir pasiryžimu dirbsime jo svajonių įgyvendinimui — Amžinosios Lietuvos atkurimui.

Tat sveikiname Lietuvos Vaduoti Sąjungos Seimą Chicagoje ir linkime jam kuodidžiausio pasisekimo. O mūsų pranokėjų darbai tesuteikia jo dalyviams įiegu. "Iš praieities tavo sumus te stiprybę semia".

DOROTHY Thompson neperseniausia parašė straipsnį, kuriame gana įtikinamai išvedė kad dabartinė "didžiųjų" politika neišvengiamai sėjanti sėklas naujam karui. "Esa, girdi, naivu galvoti kad keli šimtai milijonų aukštos kultūros Europiečių vien iš neapykantos Vokietijai, amžinai sutiktų būti 'didžiųjų trijų' pastumdėliais ir žalslėliais. Jie nori nusikratyti Hitleriu, tai tiesa, bet jie taip pat nori ir savarankiško, visiškai nepriklausomo gyvenimo. Įtakų sferų Europoje kurimas neišvengiamai Anglo-Saksų interesus pastatys prieš Rusiukuosius, ir tuos priešingumus tegalės išspręsti naujas karas. Kad to naujo karo būtų galima išvengti, reikia atkurti Europą stiprią, pajiegią ir garbingą. Ir tai yra Amerikos uždavinys, ir tik Amerika viena gali jį atlikti. Amerika yra senosios Europos kurinys, sukurta iš Europos atvykusių žmonių, ir jos pareiga yra duoti Europai tinkamą sprendimą".

Atrodo kad ši kartą Dorothy Thompson tikrai blaičiai pažūrėjo dalykų esmei į akis. Tačiau realioji padėties evoliucija bent tuo tarpu neina šituo keliu. Kaip tik nuolatos pubrežiamas bendradarbiavimo su Rusija reikalas Europos klausimo sprendime, taigi, Dorothy Thompson interpretacijoje, einama ne į naujo karo išvengimą, o į jo rengimą. Nes juk jei bendradarbiaujama su Rusais Europos tvarkyme, jie automatiškai įleidžiami į Europą, o tai neišvengiamai veda į jų interesų susidurimą su Anglo-Saksų interesais. Anglijos-Amerikos nusistatymas Lenkų ir Jugoslavų atžvilgiu su aiškiu palankumu Rusams iš vienos pusės, Amerikos oro laivyno bazių Rusijoje įsteigimas iš kitos pusės, dar sviki neišvengiamai patvirtina didėjančio Anglijo-Amerikiečių

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)
Rašo Vyt. širvydas.

Fašizmo Liga

Brocktono klebonas pasakoja kaip, Palmerio areštų laikais (1920 m.) vietos komunistai nuo davatų visus škapliarius išgraužė, nes vyrų su škaplieriais, policija nelietus.

Panašų zuikio gyvenimą gyvena mūsų komunistai ir dabar, nes visur jiems "fašistai" vaidenasi: tautinė Dirva fašistinė, socialistų Naujienos fašistinės, katalikų Draugas fašistinis (o Kun. Prunskis fašistų Belzebubas), sandariečių Vaidyla fašistas, iš Sovietų vos gyvas kailį išnešęs Dr. Devenis fašistas. Netruksta mūsų bolševikams tų fašistų ir Amerikos visuomenėje. Vienu žodžiu, gyvenk, bolševike, kaip zuikelis ir drebėk kaip apušęs lapas!

Lietuvių idijotai bolševikai čia eina pėda pėdon Italų komunistų taku, kaip aprašo Carl Sforza knygoje "Mūsų Laikų Italija: jos proto ir dvasios pagrindai". Sako, pirm Musolinio Italų bolševikams visur vaidenosi fašistai: jie kovojo prieš "fašistinę" demokratinę vyriausybę, prieš vidurinį luomą, ir ypatingai prieš socialistus. Tokiu būdu, Italų unijos suskilo, o vidurinis luomas pripirato prie šaukimo "vilkas". Italijos bolševikai palengvino Mussoliniui kelią.

Rusų bendradarbiavimo faktą. Jei prie viso šito pridėti neseniai Churchill'o parlamente pasakytą kalbą, kurioje jis pabrėžė kad ideologijos šiame kare nebesvarbios, gauname visai "drumstą" vaizdą. Juk jeigu prisi-pažystama kad ideologijos nebesvarbios, tuo pačiu prisi-pažystama prie oportunizmo ir "jiegos" politikos.

Tiesą, prieš tokią jiegos linkmę gana gyvai reago-vė didelė Amerikos viešosios opinijos dalis. Ji nurodė kad reikia grįžti atgal į principus, nes tik principų gerbimas gali atnešti tikrą pergalę ir pastovią taiką. Bet ar pasaulinės politikos vadovai paklausys šito idealistinio balso, yra klausimas, tuo labiau kad komunistinė propaganda įprastu tempu varo savo darbą. Pasak jos, girdi, esą visa eilė regimų simptomų kad komunistai atsiskak senos linijos ir todėl bendradarbiavimas su jais dabar esąs įmanomas. Stalinas, girdi, parėmęs sąjungininkus Italijoje, pripažindamas Badoglio vyriausybę, Stačiatikių Bažnyčia Rusijoje buvus atgaivinta, Amerikos komunistų partija panaikinta, ir tt. ir tt.

Sugretinę visą šitą betgi su akiplėšišku Maskvos laikymusi Lenkijos ir Jugoslavijos atžvilgiu bei su jos pretenzijomis į ištisas Rytų ir Pietų Rytų Europos sritis, ir kad tos pretenzijos ne mažėja, o gal net auga, aiškiai suvokiame kad kaip vilką bedangstysį avies kailiu, jis vistiek lieka vilku ir tiek. Visa tai turėdami galvoje, negalime neprieiti liudnų išvadų, ypač mažųjų Euro-pos tautų atžvilgiu.

PEIZAŽAS

(J. K. Aleksandriškis)

Laukas, kelias, pieva, kryžius,
Šilo juosta mėlyna,
Debesėlių tankus izas
Ir graudi-graudi dalna.

Rėga kelias ir berželiai
Linksta vėjo pučiami;
Samanotas stogas žalias
Ir šuns balsas prietemyj.

O toliau—paskendęs kaimas,
Tik žirgelai tarp klevų;
Šlama liepos tokia laime,
Toku liudėsiu savu.

Tik sukrikš, ir gervė, svirtis,
Sušlamos daina klevuos...
Gera čia gyvent ir mirti!
Gera vargt čia, Lietuvoj!...

Kaunas, 1929. X. 29.

Kam kelią mūsų bolševikai ruošia, visus Lietuvius be atodairios fašistindami, jie patys nežino. Tačiau, jų iltys be nuodų, nes Amerikos Lietuvų gyvenime jie silpnai. Amerikonių visuomenėje pagarbos neturi. Bergždžiai šaukia, nes jų net aidas neatsilikia.

Faktų!

Kaip ten tikrenybėje buvo? Vasario 18-tą, Worcesterio Lietuvio Karo Bonų Komitetas surengė Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą; puikiai pavyko; vieną kalbą ten sakė Senatorius Walsh, o priimta tą dieną rezoliucija pateko į Congressional Record (Geg. 1).

Bet kaip buvo su bonais? Vienas laikraštis sakė, bonų pardavta už \$103,525, kitas — už \$169,525, trečias — už \$199,125. Nėra žinios kas pinigų nemoka skaityti, ar laikraščių redaktoriai ar Bonų Komitetas? Bet Worcesteriečiams išties garbė, nes jų kolonija daugiausia Amerikai padėjo, brangią Lietuvos šventę minėdami.

KELIAS į vyro širdį, sako, per jo pilvą. Kelias į Amerikos biznieriaus širdį, kuri turi stiprios įtakos Washington, eina užsakymų gausumu. Diplomatinis rateliai, sako, patyrė kad tam tikra Sovietų komisija jam padarius pusterčio bilijono dolerių vertės pokarinių užsakymų Amerikoje. Ta pati komisija dabar nuvyko daryti panašų biznį su Anglija.

Šitokie gausūs užsakymai, nėra abejonės, stiprins palinkimą užmerkti akis į Rusų imperialistinius darbus, jei Mas-kva pati jų neatsisakys.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Vakarp ir oras pradėjo bent kiek atvėsti. Vienmarškiniams truputį ir šalta darėsi. Jonui D. atidaviau savo švarką, nes jis, vargšas, dar iš namų buvo suimtas vienmarškinis ir taip atvežtas į Kauno kalėjimą.

Pradžioje manėme kad valgyt visai negausime, kad mums pakaks ir to vandens ką atsigerėme; bet paskui liepė visiems susėsti grupėmis, rodos po dvyliką. Kiekvienai tokiai grupei davė po duonos kepaluką. Duoną labai skaniai suvalgėme ir nuo to labai sustiprėjome. Paskui mums įsakė sėdėti kaip sėdime, vietoje, nesikilnoti ir nebesikirstyti iš grupių. Manėme kad duos ir sriubos vakarienei. Enkadevistai, vaikščiodami tarp žmonių grupių, pamatė ką nors bandantį pasikelti, tuojau atkiša šautuvą ir taiko. Porą kartų šovė, bet į viršų, ne į žmogų. Ypač vienas enkadevistas, pailgaveidis, juodaplaukis, kumpanosis, storapilvis ir atvirais priešakiniais dantimis, nes jos storos lupos niekad nesusičiaupia, savotišku pasididžiavimu, taikydamas revolveriu, tvarkė mus kad nekrutėtume. Mums labai patiko jo tas taikymas: pakelia revolverį ties dešine savo akim, galvą palenkia ir taip stropiai taiko į žmogų kad rodos tuojau ir nušaus jį. Žmogus pamatęs tai, kanf į jį revolveriu, tuojau atsieda ir nebekruta.

Mūsų pulkininkui Juozui S. kaž kas blogai nutiko. Anksčiau jis miegojo, dabar pradėjo kaž kokias nesąmones pasakoti. Kažin iš kur jis gavo tą paltą, kurio jis anksčiau rodos neturėjo. Jis skundžiasi kad jį tas paltas galis išduoti, nes jis savo nosinę anksčiau buvo idėjęs į dešinį kišenį, o dabar ją rado kairiame kišeniuje. Mes jį raminau kad nieko čia blogo negali įvykti, bet jis vistiek to palto labai bijo.

Man labai įtartinas vienas enkadevistas, kuris, aplinkui vaikščiodamas, neatitraukia savo akių nuo mūsų Kauniškės grupės. Nežinia kodėl jis mus taip atidžiai stebi ir ko jis iš mūsų nori? Patariau savo draugams atsargiau kalbėtis tarp savęs, nes gal tas velnias suprantą ką mes tarp savęs Lietuviai kalbamės.

Jau saulė nusileido ir temti pradėjo. Kažin kas iš sėdinčių kalinių minios šuktelėjo:

— Ar bus sriubos?

— Taip, dvyliką valandą gausit labai geros sriubos! — atsakė vienas enkadevistas.

Man tas enkadevisto atsakymas "dvyliką valandą gausite labai geros sriubos" labai keistai skambėjo. Ne man vienam bet ir daugeliui kalinių atrodo labai įtartiną tą jų "sriuba".

Dienos metu kitoje kalėjimo pusėje kieme vis buvo girdėti moterų balsai. Vakarp jos visiškai nutilo. Turbut jas kur nors išvedė ar gal čia pat į kalėjimą suvarė.

VEI. LEKTUVAI ATSKRENDĖ

Visiškai sutemo ir žvaigždės danguje sužibo, tik dar saulėlydžiai vakaruose šiek-tiek gelsvai raudonuoja. Labai tykus ramus vakaras. Tik staiga vakarų pusėje išgirstame lektuvų užimą. Kapitonas J. neapsirinka: jis, senas lakūnas, iš garso pažysta keno čia lektuvai at-užia...

— Vyrai, čia Vokiečių lektuvai atūžia. Aš jau matau juos... Jų labai daug—bombonešiai ir naikintuvai... Jau artinasi prie mūsų Cervenės, tuojau prasidės...

Jiems dar ne visiškai priskridus prie Cervenės, iš visų miesto pakraščių pasipylė bolševikų oro batarejų šūviai ir ėmė kilti rakietos. Netrukus Vokiečių bombonešiai pradėjo miestą bombarduoti — rodos visas pragaras užvirė: ir iš viršaus ir iš apačios tik pila ir pila, o rakietos taip pat iš abiejų pusių tik raizo ir raizo, apšviestas orą. Per jas net ir žvaigždės erdvėje nubluko. Matyt, bolševikai čia turėjo ir savo lektuvų, nes netrukus atburbė ir jų naikintuvai. Prasidėjo lektuvų kautynės ore, aukštai viršum mūsų galvų, truputį į šoną. Mums buvo labai patogu stebėti kaip oro erdvėje lektuvai lektuvus, įvairiai narstydamiesi, šaudė iš kulksavaidžių ir stambesnių pabukų. Nakties metu nepaprastas nakties vaizdas gražumas. Ypač labai gražu žiūrėti į melsvos šviesos kaspinų kulksavaidžių šviečiamųjų kulku serijas. Aiškiai matyti kur kulksas lekia. Vokiečių lakūnai šaudė labai taikliai, o bolševikai pro šalį. Jų oro kanuolės tik orą šaudė: jų šviediniai sprogsta gana atokiai nuo Vokiečių lektuvų.

Prie visos tos iliuminacijos prisidėjo ir mieste padegty kelių namų gaisrai. Milžiniškos iškilmės — bombų, artilerijos ir kulksavaidžių orkestrai, šviesos, dūmai ir kraujas! Ir dangaus žvaigždės, rodos, nebemirkešamos tik

atidžiai žiuri kas čia darosi žemėje kur žmonės gyvena.

Gal po pusvalandžio ar daugiau laiko kautynės aprimo. Kalėjimo kieme pasidarė labai tamsu ir klauku, nes po tokios iliuminacijos mūsų akys apžlibo. Be to, mūsų kiemą labai temdo ir miesto gaisrų tamsiai raudona, lyg ir kruvina, šviesa su juodų tirštų dūmų debesim padangėje.

Pagaliau, mums liepė atsistoti ir stovėti nepasitraukiant iš savo vietų. Nors ir labai tamsu, bet matome kad jie kažin ką daro. Palei tvarto kampą, keletas žingsnių nuo mūsų Kauniečių grupės, stovi, matyti, vyresnysji enkadevistai. Prie jų vedžioja išėils po vieną visus kieme dar likusius kalinius. Kažin ko ten jų enkadevistai paklausia ir vėl vienus veda toliau prie kalėjimo sienos, kitus pastato čia pat palei tvartą. Matyti kad jie labai skubiai dirba, ragindami vieni kitus: "Skorej", "skorej"; "dava!, dava!" (Greičiau greičiau; duok, duok).

Atėjo ir mūsų eilė. Aš stovėjau grupės priešakyje ir patekau vienas iš pirmųjų.

— Kaip pavarde ir kuriuo straipsniu esi kaltinamas? — pusbalsiai paklausė mane vienas priešakyje stovintis enkadevistas.

— Nežinau kuriuo straipsniu esu kaltinamas, — atsakiau jam.

— Kaip tai nežinai? Meluoj! Kada ir kur buvai areštuotas?

Nespdėjau dar jam atsakyti kai įsikišo kitas greta stovįs enkadevistas, berods tas pats kuris dieną visą laiką mus stebėjo:

— Aš jį žinau, tai buvęs Lietuvos karininkas!

Dabar nieko nebeklausinėjo, tik pagriebė už rankos ir nuvarė prie kalėjimo sienos, kur jau stovėjo gana didelė žmonių vora, išrikiuota eilėmis po keturis.

Stovėdamas voros gale, akis įtempęs žiūrėjau po patamsį į priešą, norėdamas pamatyti kur pateks likusieji mano draugai. Apie dvidešimt šeši žmonės musiški nuvedė prie tvarto. Netrukus atvedė greta manęs pastatė pulkininką Juozą T., Petrą K., pulkininką Antaną S. ir profesorių K. Pulkininką Balį G., pulkininką Juozą S., Vincą D. ir brolius kunigus Praną ir Antaną P., Vincą M. ir kitus pastatė kitame mūsų voros gale.

Netrukus atėjo vienas enkadevistas ir paklausė:

— Kuris čia yra profesorius?

Galvęs atsakymą, nuvedė profesorių į kiemo patamsį, turbūt prie tvarto.

Mūsų grupė, maždaug apie keturi šimtai žmonių, išrikiavo eilėmis po keturis kieme, palei kalėjimo sieną. Paskui pasuko mus dešinėn ir išvedė iš kiemo po kitus kalėjimo vartus antron kalėjimo pusėn. Čia vėl mus sustatė prie išorinės kalėjimo sienos gatvės pusėje. Iš gatvės pusės mus apsupo tanki enkadevistų grandinė.

— Čia, prie tos kalėjimo sienos, tai jau tikrai mus šaudys, — šnibždėjo kaliniai tarp savęs.

Ištikro buvo labai panašu kad čia mes busime sušaudyti, nes enkadevistai, gal pusvalandį laiko laikydami mus prie tos sienos, rengėsi kažin ką daryti: vieni skubiai bėgino į kalėjimą, kiti po vartus iš kalėjimo, tarp savęs ką tai paslaptingai šnibždėdami. Ir kalėjime kažin kas pradėjo šnypsti, lyg kokios dujos, iš baliono leidžiamos. Mes, patamsyje stovėdami, tik prie vienos kito labiau glaudėmės, laukdami kada bus duota paskutinė komanda, pasi-pils kulky kruša, pervers mūsų kunus ir atsiumus į kalėjimo sieną, o mes subirsime vienas ant kito. Čia mūsų gyvenimo siulas ir nutruks... tokios mintys ėjo per mus.

Staiga tarp kalėjimo sienos ir mūsų stovincios voros užnugario inėjo kita enkadevistų grandinė, kuri mus atskyrė nuo sienos. Truputį lengviau pasidarė. Vadinasi, jie čia mus dar nešaudys, kur nors varys.

Pulkininkas Juozas T., Petras K. ir aš stovėjome priešakinėje eilėje. Pulkininkas A. S. kažin kur voroje atsiliko. Kai kurie kaliniai kalėjimo kieme buvo susigraibstę lazdukes, kad lengviau būtų eiti. Enkadevistai įsakė tuojau jas numesti.

Pagaliau sukomandavo pirmyn. Priešakyje mūsų ėjo trys enkadevistai ir dvi jų grandinės iš šonų. Žygiavome labai greitai žingsniu Bobruisko plentu. Mano laimė kad kojos nei kiek neskaudėjo, tik buvo labai sunkios, lyg švinu pripiltos, ir aš galėjau eiti be kitų pagalbos.

(Bus daugiau)

MIKALDOS

Karalienės Sabbos
PRANASYSTES

Kaina su prisijuntimu 30c.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Kada sugrįžo plėšikai į pilį namon, vėliau dieną, su išgastim jie pamatė tik pilies pelenus ir toliau pievoje sudarkytą našlaitės lavoną.

— Turbut reikia liautis, — tarė plėšikų vyresnysis.

— Kodel gi? — klausė jaunas plėšikas.

— Baisi žymė padaryta ties lavonu. Ot, žiūrėk: ratas, ne ratas, su sparneliais viršum, ne tai skepetai surišta.

— Kas tai būtų?

— Drausmas nuo piktadėjystės. Šita ženklą vadina ir amžina teisybė... Aš jį mačiau mažas budamas pas savo tėvus...

— Kad taip amžina vagysta, tai, man rodos, kiekvienas pas savo tėvus mes galėjom matyti, — kalbėjo jaunas plėšikas, šiepdamas, — bet amžinos tiesos ženklą... kaip sau nori, o ir mūsų tėvai vargiai būtų pas save laikę.

— Nešnekėk taip. Šitas ženklas ir tave gali užgauti, gali užgauti visai netikėtai ir paversti tave arba į gerą žmogų, arba į lavoną....

Seno plėšiko sieloje, užslėgtoje nelybų metų sluogsniais, sujudo jaunystės atmintis, seno ramaus gyvenimo budas.

— Eime, brolyti! — pavadino jis jauną vyrą. — Eime! čia daugiau ne vieta žmonėms ir mudviem. Eime!

Jaunas vyras metė dar sykį akim ant giliai išrežto žemėje ženklo ties piktos našlaitės lavonu, ir nusekė paskui seną vyrą, ne senu klampių taku, tikrai nutiestu pulko vyrais tiltu.

Kareivių pulkas, Algimanto išvestas iš Gardino, sutiko Danutą su jos pulkeliu beveik čia jau ties pelke. Linksmybės ir klykavimai nenutilo beveik visą dieną. Algimantas įdomiai šalia Danutą neįėjusio žirgo po savim. Liūdnas tikrai jojo Erdvilas vienas. Bet kame buvo tikra jo nuobodumo priežastis gal ir jis pats nežinojo.

Tiesa, sugrįžus į Gardiną, nelabai meiliai sutiko jį Algutė, bet negali sakyti ar jis ir pats būtų labai įsijaušęs su ja pasimatymo. Kunigaikštis gi ir draugai priėmė jį visi su tokiu malonumu jog geresnio nieko ir norėti negalima buvo. Jam ir grobio dalis teko, ir alga teko, ir dovanos už atneštą gandą apie Danutą nevenegė jo rankų.

Išliuosavus Danutą, Samadžiukė, kaip tik pasirodė vyrų pulkas, Algimanto vedamas, taip ir ėmė prašyti Virpšos kad jis su koku nors kitu vyrų palydėtų ją. Virpša kaip visados, pildydamas mažiau jos norą, pakvietė su savim Daukšį, su kuo tas, ne sulys Erdvilo mintimis, labai noriai sutiko. Nežymiai atsiskyrę nuo kitų, šitie trys: Samadžiukė, Virpša ir Daukšys patraukė į vakarų ir žemių kampa, pasukdami išpradžių beveik stačiai į Juodvėsiją.

Tuo tarpu pulkas su Danuta ėjo savo keliu, pakeldamas visur viešą džiaugsmą. — Nesidžiaugkite taip smarkiai! — užriko pavymui jojančiam pulkui viename kaime girtas senis. — Aršienė dar gyva. O kol ji gyva, dar jūs daug ašarų matysite!

ANT VYGRŲ EŽERO

Senovės Sudavų šalyje yra Vygrų ežeras su labai iškarpytais krantais, su salelėmis ežere, su pusiausaliais. Nuo giliausios senovės, kaip žinoma, aplink šį ežerą gyveno žmonės. Tai liudija randami senovės palaikai — akmeniniai kirvukai, anglys, uždumtos žemių sluogsniai. Bet neretai nyko vieni gyventojai, palikdami vietas kitiems. Tai maras, tai aršios kovos naikino apygardos liaudį, tačiau jos likučiai vis grįžo į senas vietas.

Ant vienos iš Vygrų ežero salų pasakojamuose laikuose stovėjo nauji, maži namukai, dar ne visai įrengti. Ant perkaso, skiriančio salą iš rytų šalies nuo kitos žemės, stovėjo nutiestas grystų tiltilis. Jis rodė kad salos gyventojai nenori slėptis nuo liaudies. Tuo tarpu šitos salų gyventojų buvo ir vienas mūsų pažįstamas: tai tas senis nuo Narų upės. Gyventojų buvo išviso trys. Antras, truputį jaunesnis vyras, kalbėjo labai blogai Lietuviškai ir tikrai Lenkiškai mokėjo gerai kalbėti. Trečias gi buvo visai jaunas

vaikinas, truputį išblyškęs, suvargęs našlaitis iš netolimo kaimo.

Kiekvienas vyras turėjo sau atskirą gryčaitę tame namelyje. Kiekvienas puošė ją kaip numanė. Bet visose trijose buvo po kryželį. Tik tai senio gryčaitėje tas kryžius buvo didelis, su atvaizdu žmogaus ant jo nukryžiuoto, o jaunesniojo vyro prastas medžio kryželis buvo papuoštas žolynų žiedais ir kadugio kvepiančiomis skujomis. Lovose, vietoje patalų, buvo paklotos minkštos, sausos samanos; pasienyje stovėjo po kedę.

Senis su jaunesniu juo vyrą vieną dieną vasaros gale kasė netoli ežero žemę, gamindami ją sėjai. Kasė, dažnai pasižiūrėdami į savo namučius, uždengtus šiaudais.

Tai, tėvuli, dabar mes jau daugiau negyvensim žemės skylėje. Nemirksim vandenynje rudenį ir pavasarį. Kaip kunigai, bajorai, gyvensim sausuose namuose. Ant minkštų gulėsim, — kalbėjo jaunas vaikinas. Liūdnam jį tai nusišypojo senis, pavadintas tėvuliu.

Geriau gyvensim negu jie! — atsiliepė nenustodamas kasti žemės senis. — Tarpe jų nesantaikos, užvydėjimai ir šešėlių laimės gadina, o mes čia neturim ko užvydėti vienas kitam. Bendromis pajėgomis pasidarėm pastogę, savo rątomis pagaminim dirvą javams. Ot ir gyvensim, ir Dievą garbinsim. Ko mums čia trūksta? Maisto duoda ežeras, giria; drapanas tai patys pasidarom, tai pas žmones išsimainom... Nei bado pas mus, nei vargų, nei tužmasčių jokių. O kunigai ir bajorai šituo pasigirti negali.

Gal buti jog tai ir tiesa! Kunigų gyvenimo aš nemaciau, — atsakė vaikinas. — Rupi man tiktai, tėvuli, kad ilgai užtruko dėdė! — atsiliepė vaikinas, padirbėjęs truputį tylomis.

Sugrįš, vaikeli, nesirupink! Jisai nuėjo toli apmąstyti miežių ir žirnių sėklos ir žuvis. Rugių sėklai turim; ot, pasi-sėsim, ir kitą metų turėsim savo duonos.

Taigi, tėvuli, bus gerai! Šviežia duona labai gardžiai kvepia. Jau aš jos taip senai neragavau.

Ugi blynai ar negerai?

Blynai jau vis ne taip gardūs kaip duona!

E, vaikeli, kam tas smaguriavimas! Bile nealkanas. Įgyti išganymą gali ir be gardžių valgių. Sociali privalges, aptingsti tikrai Dievą garbinti. Ot aš tau rytoj papasakosiu kokio nors šventojo gyvenimo, pamatysi kad tapti šventu nereikia gardžių valgių.

Gerai kad tėvulis taip žinai apie šventuosius, o aš taip tamsus, beveik kaip gyvulys gyvenu, nesuprasdamas nei Dievo darbu, nei Jo valios, nei prisakymų... Nelaimingiausias žmogus!

Ne, vaikeli! Ne tu nelaimingiausias, o tas kuris gali pažinti bet nenori! Ateis laikas, ir tu pramoksi visko....

Bet jau turbūt niekam taip sunkiai mokslas neina kaip man! Kiek laiko jau mokinuosi, o ko aš išmokau? Jautį ir tą greičiau arti išmokino negu mane tikėjimo ir kitų reikalingų dalykų.

Tu užmiršai, vaikeli, kad tuo pat laiku tu pramokai prisakymus, daug maldų, atmintis tavo didelė.

Padėk, Dieve! — atsiliepė užpakalyje kasančių balsas žmogaus, atėjusio visai nepatėmytinai.

Dėku! — atsakė senyvasis ir metė į atėjusį akim, kaip ir klausdamas ko jam reikia.

Tas ar nesuprato šito akių klausimo, ar nedrįso pradėti kalbos apie savo reikalą, tik tai stovėjo ir mankštė pirštais savo sėrmėgos skverną.

Ką sakysi? — užklausė pagaliau senis, patėmijęs žmogaus nedrąsumą.

Nieko gero. Jūsų bendras, — kalbėjo dabar žmogus, — priprato, kaip degla kiaušė, ir mūsų kaimą landžioti ir pasakoti visokius niekus, vesdamas jaunesniusius iš kelio.

Kokius niekus? — užklausė apsi-niaukęs senis.

Ot kokius: sako, butent, dievų nėra. Sako kad griauja ne Perkunas, tikrai nežinia kas tenai tą griausmą daro. Sako kad nėra nei dievų valdytojų, nei Žeminėlės, nei Vaisgancio, nei Aukospirmo, nei kitų dievų. Na, pamanykit patys, ar

Senovėj — kanklininkai keliaudami per Lietuvą, apsakydavo Lietuvių Bočių karžygiškus darbus ir visokius atsitikimus iš tų dienų mažo pasaulio —

DABAR — Jums tą viską apsakė DIRVA — pasiekdama Jūsų namus plačioje Amerikoje — istoriškus narsius bočių darbus, ir įvairius šių dienų pasaulio įvykius — ir tik už \$2.00 per ištisą metą!

Vasaros Vaizdai Didmiesčiuose

New Yorke, Bronx žvėryne, berniukas valgo aikšrymą su meškute kuri taip pat mėgsta saldumynus. Kitas vaikutis parodoma brenda į vandenį Chicagoje, iš kur jau iš-eina jo sušlapęs šunytis.

pritinka tokius niekus pliaunyti prie jaunųjų? Kiekvienas meldžias kaip numano ir kokiam dievui nori. Bet sakyti kad jokių dievų nėra tai jau kvailio darbas. Be dievo nebus nieko. Be dievo jokia šalis, jokia bendrystė negali užsilikti. Ar jis nori mūsų jaunuomenės tarpe išplatinti bedievyystę? Ar jis mano tuo mums užmokėti už visą mūsų gerą? Persergėkit jį kad jis taip daugiau nedarytų, nes mes ryžomės toliau nekesti ir atpratinti ir jį ir kitus nuo tokių darbų. Pasakykit tai jam mano vardu, viršininku šios srities vardu.

Vienok negali tai buti kad jis skelbtų jog jokio Dievo nėra, — sujudėjęs visas tarė jaunesnysis. — Jisai krikščionis.

Ką man sveikas čia kiši kokį ten krikščionį. Aš ne mažas ir žinau kad visokių yra krikščionių. Yra ir tokių kaip Lenkai, veldmainiai ir vylūs melagiai; yra ir tokie pikti plėšikai, kaip tie Vokiečiai, kurie plėšia Padauguvyje svieta. Visi jie vienam aitvarui verti.... (Bus)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI
584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiujantieji Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monus). ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6229

Senų Namų Daktaras

Pirmutinis Lietuvis
Popieriuotojas Clevelande
ISPLYSUSIŲ KAMBARIŲ
TAISYTOJAS
Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas
Užlaiko visokias namines ir im-
portuotas gyduoles nuo visokių li-
gu, žaidų ir kitokių negerovių.
Išpildo dakratų receptus atsakan-
čiai. Kreipkitės į savo vienau-
čio vaistinę visokiais reikalais.
INTERNATIONAL
PHARMACY
5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti
kitur gyventi, praneškite sa-
vo naują antrašą Dirvos Ad-
ministracijai, ne paštui, nes
paštas nesius jums Dirvos ir
naują vietą jeigu neprimok-
sėt. Parašykite mums už
1c atvirutę prieš persikėli-
mą į kitą vietą gyventi. —
Dirva Cleveland 3, O.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminkė turi rūpesnio ir vargo su gaminimu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

SAPNININKAS

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit Dirvoje

(Bus) 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

MES MOKAME

Geriausias kainas už
Karus ir Trokus

Steudel Motors

Dodge-Plymouth Factory Dealer

MIKE TRAKIMAS

E. Water St. Rock Creek, Ohio

8620 Lorain ME 6290

WEBER'S FAMOUS BARBECUE

Specializuojame Sekmadienio Pietumis

MUSŲ BARBECUED MĖSOS I RVISTIENA
YRA ŽINOMI VISAME MIESTE

Naudojam tik geriausios rūšies mėsą mūsų steksams ir kitokiems kepsniams. Jūsų apsilankymas ir patyrimas bus labai įvertintas.

8521 Hough Ave.

Cedar 9579

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermenims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengto nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE.

HENDERSON 9292

Užkietę Viduriai?

Kramtykit šį Gumą

• Kuomet neveiklios žarnos atima energiją, ima galvą skaudėti ir susirgindina, nenaudokit smarkių liuosuotojų. Vietoj to, kramtykit pirmą, mėsos-skonio FEEN-A-MINT, kramtomą gumą, liuosuojantį vidurius švelniai ir tikrai. Kramtant FEEN-A-MINT, Moksas sako, jūs gaunate liuosuojantį vaistą veikmingiausiu būdu. Bandykit FEEN-A-MINT signakt—jausitės geriau rytoj. Didokas šeimos saikas 10c. Imkit tik sulys nurodymų ant pakelio.

ENDicott 3340

BERT'S

GERAS LAIKRODŽIUS ir
LAIKRODŽIŲ TAISYTOJAS

BERT REICHARD

7415 WADE PARK AVE.

SKAITYKIT IR PALAIKYKIT DIRVĄ

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit pataravimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Vasaros Sezono

VYRAMS REIKMENYS

SKRYBĖLĖS

Vėliausių Pavidalų,

Vyrams ir Vaikinams

Stylių ir Spalvų

6.00

GRAŽUS LANGUOTI ir vienodų spalvų

SPORT MARŠKINIAI

3.45 ir 4.95

KELNES Vyrams, Vaikinams 3.95 ir 4.95

didelis pasirinkimas įvairių medžiagų

KAKLARAIŠČIAI Pavasariui \$1 ir 1.50

Pritaikyti prie jūsų rubų. Vėliausių spalvų ir pavyzdžių.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirminiu. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakara

PER TVORĄ
PASIŽVALGIUS

VAIDYLA pavedė savo broliui Bazooka atsakyti į K. S. K. priekaištą kad Vaidyla važinėdamas Nauj. Anglijos platinos šmeižtus apie LVS vadus. Bet Bazooka tai bazooka — jis negali užginti kad Vaidyla ten melagystes skleidė, ir kad tuščiai gyrėsi jog jie (tarybininkai) jau turi savo įsteigtą Bendrą Lietuvos šelpimo Fondą.

Bazooka taigi nukrypsta kalbėti apie SLA narių išrinktą naują prezidentą, Laukaitį, ir šnekėdamas išduoda daugiau Vaidylos šulerysčių Susivienijime. Sako:

"Bet aš patarčiau Vaidylai apsižiūrėti kad tautininkai neįskirstų šposo, kaip kad jie padarė Detroito seime balsuodami už Bagočių, arba Scrantono seime — už Jurgelionį, prieš Vitaitį. Tautininkai gali balsuoti prieš Laukaitį ir pasakyti kad sandariečiai neabsavo už Laukaitį."

Ką šitie žodžiai jums pasako? Nagi tą kad Vaidyla tikrai buvo nuvažiavęs į Naująją Angliją paruošti kairiuosius sandariečius neužgirti Laukaitį, Grigaičio planu, ir paskui, po visko, kaip padarė Detroito seime, nusiplauti rankas ir suversti kalnę ant tautininkų!

Baltimorės seime, 1932 metais, Vaidyla, su Grigaičiu susitaręs, grąžino atgal į Susivienijimą Bagočių, amžinai iš SLA išmestą, ir Detroito seime išrinko jį prezidentu; bet norėdamas slėpti savo gaunamą tepimą iš Grigaičio už tokią pasitarnavimą, jis po senovės tą kalnę meta tautininkams ir pats mano kad niekas nemato jo purvinų rankų.

Jeigu Scrantone kurie balsavo už Jurgelionį vietoje Vitaičio, tai tik padėjo išmesti iš Tėvynės redaktoriaus vietos kitą tokią Grigaičio berną kaip Vaidyla.

Dabar, apie Laukaitį kalbant, Vaidyla visai neužsimena kad Laukaitis išrinktas, o tik kalba kad "tautininkai gali balsuoti prieš Laukaitį ir pasakyti kad sandariečiai neabsavo už Laukaitį".

Tas pasako viską: ne SLA nariai išrinko savo organizacijai prezidentą, bet jį rinko seimas Philadelphiaje, o ten, žinome, tautininkai, sulgy Vaidylos ir Grigaičio skymo, "balsuos" už Bagočių....

Ne dykai Bagočius siuntinėja seimo delegatams iš savo ofiso pakvietimus į hotelį Philadelphiaje, kuriame bus laikomas seimas.

Argi S. Mockaus pranašystė kad Bagočius vistiek bus SLA prezidentas taip lengvai nueitų niekais....

ŠTAI kaip Sandara "dirba": Lietuvos Atstovybė Londone palaikyti pasiuntė \$50 iš Balučio artimų draugų paėmus. Lietuvai Vaduoti Sąjunga pasiuntė \$500 ir jos nekurie centro valdybos nariai dar kelis kartus tiek pasiuntė nuo savęs.

BOLŠEVIKAS Pruseika Vilnės šerinkams raportavo: "Mums rupi ne tik raštų gaminimas". Tiesa — daugiausia rupi kvilingavimas ir alaus stiklas.

STALINAS pasikvietė Kun. Orlemanskį net iš tolimos Amerikos kalbėtis apie Lenkiją. Butų gerai jei jis pasikviestų ten pat Rusijoje esančius Merkį ir Urbį, pasikalbėti apie Lietuvą rimtai. O jei norėtų kunigo tai ir kunigą Sibire ras.

IR SAKYK tu man kaip norai kartais išsipildyti! Anuostyk Bagočius rašė Laukaitiui laisvą, pranešdamas kad norėtų jį SLA prezidentu matyti. Na ir matys!

ANADJEN bolševikų Vilnėje skaitome: "Simbolis kracho, judosystės ir kapituliacijos — L. Pruseika."

Nei pridėti, nei atimti!

FAŠIZMAS, komunistas ir socializmas stovi rimtų žmonių akys lygioje kategorijoje nekenciamų ir dvokiančių izmų. Bet Grigaitis savo dvokimo neįsąsąsą, prisipyręs drabsto tautininkams fašizmą.

Patartina tam seniui apsiuostyti kuo jis pats pasmirdęs.

TELEGRAFUI SUKAKO 100 METU

Telegrafas, kuris buvo savo laiko stebuklas, labai reikalingas kultūringam žmogui, buvo išrastas šimtas metų atgal.

Jo išradėjas buvo Samuel F. B. Morse. Jisai Gegužės 24 d. 1844 metais, nutiesęs vielas iš Baltimore į Washingtoną, persiuntė savo prastai tepadarytu aparatu, trumpą sakinį iš biblijos.

Šiandien telegrafas yra viena iš būtiniausių priemonių, veikiantis dieną ir naktį, nuo užsakymų padavimo iki paprasčiausių draugiškų ar šeimyniškų pranešimų. Šimtai pranešimų siunčiama vienu kartu ta pačia pora vielų ir tie pranešimai nesusimaišo.

Morse ant savo išradimo dirbo 12 metų, pirmą kartą gavęs mintį apie telegrafą 1832 metais, kuomet su Dr. Charles T. Jackson, iš Bostono, gryždamas laiku iš Europos, išsikėlė apie elektro-magnetizmą.

VOKIEČIŲ NUBAUSTI LIETUVIAI

Vokiečiai Lietuvoje areštavo sekančius žmones, sulgy pastarų žinių: Vladas Bakunas, atsargos leitenantas ir direktoriaus padėjėjas kuno kultūros rumuose; Ig. Grudzinskas; Leit. R. Nakas; Ignas Malinauskas; Dr. Malinauskas, ir keletas studentų.

Kostas ir Vacius Raginskai, iš Užugirio, buvo vokiečių teisimo nubausti mirtimi už neva, prilaikymą slapta ginklų.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Dayton

Supa Garba. 1302 Lamar St. Dayton.

Lietuva Keturi Metai Vergijoje

Birželio 15 d. šymet bus jau keturi metai kaip Lietuva prarado visa kas yra kiekvienam žmogui brangu — savo nepriklausomybę, savo laisvę, savo kalbą, savo tvarką ir savo seimą.

Rusams okupavus Lietuvą Birželio 15 dieną, 1940 metais, tuo pačiu kartu Lietuvai užgniauzta nepriklausomybė, ramus gyvenimas, Lietuviška kalba, tikyba, visos žmoniškos taisyklės, papročiai, ir tt.

Jų vietą tuoj užėmė atneštos iš rytų komunistinės doktrinos; vietoje laisvės — baimė; vietoje ramaus gyvenimo — trėmimas į Sibiją, kišimas į kalėjimus; kankinimas, žudymas. Vietoj Lietuvių kalbos

— Rusiška užėmė visur; vietoje tikybos — bujojo komunistiniai kursai, ir tt.

Keturi metai skaitlinė mažia, bet Lietuvos istorijoje daug lapų bus prirašyta kaip baisių kančių metai, kas ištiko Lietuvių tautą.

Karas tęsiasi, žinių mažai yra iš Lietuvos, bet galime jau pilną vaizdą susidaryti iš esamų pranešimų kaip Lietuvai buvo kankinami, tremiami, žudomi. Už ką? Vien už tai tik kad jie buvo Lietuviai, kad norėjo Lietuviai kalbėti, skaityti, rašyti ir Lietuviš- kai galvoti. Žudė mokytojus ir būsimuosius žmones, daktarus, kunigus, karininkus, mokslininkus, ukininkus, darbininkus

be jokio skirtumo ar jis buvo katalikas, ar bedievis, bi tik buvo doras Lietuvos.

Prisimenu gerai nepriklausomoje Lietuvoje, kaip įstaitymai draudė net gyvulių kankinimą. Ukininkas neturėjo teisės surišti kojas veršiukui ar vištai veždamas į turgy parduoti, nes tai buvo panašu į to gyvulio kankinimą. Bet kaip elgėsi okupantai Rusai su Lietuviais: rišo rankas ir kojas, kartais burną užrišė, varydavo ar veždavo į mišką nukankinti ir nužudyti.

Po bolševikų okupacijos atėjo žiauri Vokiečių okupacija.

Per tuos keturis metus vargiai rasis nors vienas Lietuvos miškelis kuris nematė Lietuvių patriotų kančių, žudynių, ir neturės naujų kapų.

Keturi metai šįdien suėjo, bet Lietuvių kančios, dejavi-

mai, verksmai, žudymai nepasibaigė.

Lietuvoje verkia nužudytų savųjų, verkia išvežtų į šaltą Sibiją, verkia ir tų išvežtų kurie pristatyti prie sunkių darbų Vokietijoje, oro bombų ardomose dirbtuvėse.

Jei žinotų Lietuvė motina ar sesuo kad Amerikoje jos sunus, dukra, brolis ar sesuo del menksniškių vaidinas, kad dabar Lietuvis su Lietuviu negali susitarti už tai kad prieš dvidešimt metų ar daugiau kas ką negerai sakė ar rašė, ir nesirengia sutartinai visi Amerikos Lietuviai ištiesti pagalbos ranką pavergtai, pamintai Lietuvai, tai ta senelė motina svetimojo vergijoje budama priverktų graudžiai.

Lietuvos žmonės verguvėje jau keturi metai, jie iš mūsų nenori dabar turtų gauti, nes

vergams be vertės yra turtas, bet jie nori atgauti savo laisvę, savo tvarką, savo nepriklausomybės sulaukti vėl.

Atmink, Amerikos Lietuvai, kad dabar, šiuo momentu, Lietuva yra pavergta ir tavo artimieji visi yra svetimo vergijoje; jie turi tylėti ir negali pasauliui dejuoti apie kančias.

Lietuvoje likę tik viena turė viltį, tik į vieną kraštą gali savo žvilgsnį mesti — į mus, į Amerikos Lietuvius, į laisvos šalies žmones, — kad mes visi sueitume ir plačiam pasauliui pareikštume jog mūsų senoji tėvynė neturi pasilikti vergijoje po šio karo.

Bet gaila, taip nėra, mes perdaug visko turime, visi perpilni, todėl ir nevertinam kaip laisvė yra brangi pavergtam ir nieko daug nedarom kad mūsų broliai, seserys galėtų ją atgauti ir naudotis.

Nekurie čia dar daug energijos parodo visai del menksniškių, del praieities dalykėlių, apie tai prirašo galybės, rodo lyg keno pasamdyti kad kirsintų Lietuvį prieš Lietuvį. O kam iš to nauda? Tik jau ne Lietuvius, o pavergėjui.

J. A. Armonas.

Cedar Point-on-Lake
Eric Atsitaro Vasarai
Birželio 17

Mažai Ohio gyventojų galės lankyti tolimus atostogų punktus šia vasara. Geriausia ir tinkamiausia vieta per daug metų pragražėjo ir visų mėgiama prie Eric Atsitaro yra tai Cedar Point, kuri ruošiasi iškilmingam atsidarymui šėstadienį, 17 Birželio. Tūkstančiai žmonių užimtų karo darbais išnaudojo atrado šią patraukiančią Ohio žaislavietę, taip lengvai pasiekiamą dabar kada ir gasolino mažai ir kiti suvaržymai įvesta.

Cedar Point turi prie kitko puoselį 1000 kambarių Breakers Hotel, kur svečiai gali praleisti dieną ar dvi arba savaitę ir pora atostogaudami. Prie to yra visokių įvairių pramogų, nuo plaukymo iki pūkios šokių salės ir sporto vietų.

Šią vasarą iš Clevelando vežios žmonės į Cedar Point garlaivis "Theodore Roosevelt", kasdien nuo 9 val. ryto, nuo East Ninth Street Pier. Kas valanda keltuvai plaukia iš Sandusky į Cedar Point.

Pradedant 46-tą Cedar Point sezoną, Birželio 17 ir 18 didžiajame Grand Ballroom griet salyje žinomas Tommy Tucker ir jo orkestras.

AUKOKIT Lietuvos vadavim-reikalam per LVS. Visi stokime už laisvą Lietuvą.

Parduodam Namus

Turim cash pirkėjus jūsų namai, ir jei parduosit dabar gausit tris kartus daugiau iš mūsų negu karui pasibaigus. (27)

Euclid-84th Realty

Garf. 0970 (Cedar 1691)

Parsiduoda Namai

ANT EDNA—5 ir 4 kamb. dviejų seimų, 2 muro garažai, furnasas. Kaina \$6,400.
ANT BELLEVUE—5 ir 5 kamb., dviejų seimų namas, \$4,900. Kreukitės tuoj (23)

JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74th St. HE. 6607

Why
Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

GERI VAIKAMS
RUBAI

RUBAI BERNIKUMS
ir MERGAIMES
Micros 1-12 Metų
Mes Specializuojame
Kudikių Aprangalais

Welcome Shoppe

13757 Euclid Avenue
Arti Eddy Road Liberty 2471
E. Cleveland

THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY

Musų Kostumeriams

Mūsų darbas yra aprupinti jus geriausia galimu elektros patarnavimu už žemiausias galimas kainas.

The Illuminating Company dirbo tame darbe per 52 metus.

Jūs iš patyrimo žinot kad galima pasitikėti Illuminating Patarnavimu, taikos ar karo metu.

Daugybė iš jūsų taipgi atsimenat kad ši Kompanija daugelį kartų nupigino savo kainas pati savo iniciatyva.

Šiandien mes aprupiname jus elektra už žemiausią vidutinę vienutės kainą mūsų istorijoje.

Vidutiniai imant kainą už teikiamą namų naudojimui elektrą ėjo žemyn kiekvieną metų per praėjus 52 metus, ir vis dar eina žemyn. Musų kainų lentelės taip nustatytos kad tas butų galima įvykdyti.

Dabartinės kainos tapo nustatytos Liepos 7, 1940, septyniolika mėnesių pirm Pearl Harbor. Jos yra daug žemesnės kainos negu buvo pirmiau.

Nuo to kai dabartinės kainos inėjo galion, ši Kompanija padarė didelius priedus prie savo pajiegos dirbtuvių ir kitais atžvilgiais, kas kaštavo daug milijonų dolarių, aprupinimui pajiega karo produkciją.

Kadangi karo industrijos gausiai naudoja mūsų pajieją, mūsų ineigos žymiai padaugėjo. Bet mūsų išlaidos—įskaitant kainą anglies, darbo, takų ir šimtų kitų dalykų pašoko smarkiau negu mūsų ineigos.

Kompanijos metiniai pelnai ėjo žemyn kiekvieną pilną kalendorinį metą nuo to kai 1940 nupiginta kainos už elektrą. Jos uždarbis 1943 metais buvo žemiausias iš pastarų devynių metų.

Tas buvo neišvengtina, kadangi beveik visko kaino pakilo, išskyrus tik elektros kainą. Bėgyje keturių metų pragyvenimo kainos PAKILO apie 27 nuošimčiai, bet vidutiniai elektra mūsų naminiams kostumeriams nuėjo PIGYN 13 nuošimčių.

Prie dabartinių kainų ir esančių sąlygų, ši Kompanija neuždirbo ir negali uždirbti atitinkamo pelno—tai yra, atitinkamo uždarbio už tą įrengimą kurį parupino jūsų aptarnavimui.

Kąstai ir toliau kyla greičiau negu ineigos. Kompanijos apskaitliuojami pelnai už 1944 metus bus žemiausi negu buvo per 10 metų.

Dalykų stovis tolyn išrodo labai netikras. Niekas nežino kiek ilgai dar karas tęsis, kiek aukščiau dar kainos kils, kiek užtruks po Pergalės apkeisti iš karo produkcijos į taikos meto biznį.

Mes tačiau galime būti tikri kad kad laikotarpyje persikeitimo iš karo į taikos meto produkciją, šios Kompanijos ineigos iš industrinių naudotojų sumažės labai žymiai.

Nežiurint šių faktų, Gegužės 22 dieną Clevelando Miesto Taryba priėmė dviejų metų sutarties nutarimą kuris reikalauja didžiausio kainų nupiginimo kokį kada ši Kompanija padarė savo istorijoje.

Kompanija negali priimti tokios sutarties, ir paduoda apeliaciją tuo reikalu į The Public Utilities Commission of Ohio.

Jeigu mūsų šalis nebutų kare, mes turėtume gerą pagrindą reikalauti kainų padidinimo.

Tačiau, norėdami išvengti brangų bylinėjimasi šiuo laiku kuomet visa energija turi būti suvienyta parėmimui mūsų kariaujančiųjų pajiegy, mes sutinkame tęsti patarnavimą už dabartines kainas dar vieną metą.

Su tikra pagarba,

Wm. G. Bradford
President.

THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY

RUSSEL MILLER GARAGE

13767 Woodworth GL. 2540

MELL'S RESTAURANT

1659 Rockwell Avenue

CHIEF'S TAVERN

Home Cooking
4927 Broadway

Greetings

THE JAPAN CO.

Industrial Finishers

5108 Lakeside HE. 5153

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

PIRKIT PENKTOS
KARO PASKOLOS
BONDS

Su Europos invazija Amerikos žmonės privalo smarkiau ir įtemptiau dirbti už perviršiniam Penktos Karo Paskolos.

Fifth War Loan prasidėjo pirmadienį, Birželio 12, ir višame Clevelande paplįs virš 20,000 "Victory Volunteers" pardavimui karo bonų, sukėlimui čia \$245,000,000 kvotos.

Tai yra didžiausia kvota ka iki šiol Cuyahoga gyventojai turėjo.

Iš tos sumos nuskirta \$40,000,000 "E" serijos bonų išpirkti, ir kadangi tie bonai labai mėgiami ir geriausiai pirkti darbininkams, Lietuviai stengkitės pirkti jų kuodaugiau.

Vajus tesis iki Liepos 8, tačiau nelaukit paskutinių dienų. Dabar reikia mums pasirodyti kad mes norim karo pabigos kuogrečiausia, o tik gerai remdami savo kariuomenes bonų pirkimu parodysim kad mes maršuojam kartu su jais — jie su ginklais, o mes karo bonais, ir tai dabar, šiandien, ne rytoj. Kaip karo lauke atidėliojimai pavojingi taip ir naminiame fronte atidėliojimai trukdo darbus nuo paprasčiausio mažo dalykėlio iki didžiausių kanuolių, tankų, orlaivių.

Lietuvių War Activity Komitetas atsišaukia į Clevelando Lietuvius pirkti "E" Serijos bonus, ir pirkti per Lietuvų banką, kur yra Clevelando Lietuvų Karo Bonų pirkimo centras.

Kurie bus pirkę 1 karo boną naujai \$25 ar daugiau vertės gaus laisvą inėjimą į didelę iškilmę miesto Stadione — "Festival of Freedom", Liepos 4 vakare.

KARŠČIAI BAIGĖSI

Ilgokai užsitęsę ankstyvi vasariški karščiai Clevelande baigėsi Birželio 6 d. su oro permaina į gana šaltą.

Pereitą sekmadienį ir pirmadienį miestą perslėgė perkūnija ir audros su nuostoliais. Viena moteris žaibo užmušta. Žaibas taipgi trenkė į vieną teatrą, bet iš jo laimingai išėjo apie 900 žmonių be jokio sumišimo.

Per Decoration šventę Clevelande įvairiose nelaimėse žuvo šeši asmenys; valstijoje prigėrė 8 besimaudydami, automobilių nelaimėse užsimušė 5.

MARTYNAS YČAS parvyko paviešėti pas savo motiną p. žiuriene-Yčienę keletui dienų. Jis stojes kariuomenėn, atlikęs reikalingą lavinimą, buvo pasiųstas į universitetą Wisconsin specialiam studijavimui.

VAIKAI TURI IŠSI-
IMTI KORTELES

Studentai kurie pradės dirbti šią vasarą, pasibaigus mokslo metui, kiekvienas privalo įsigyti savo Social Security Kortelę, be kurios darbdavys neturi teisės priimti į darbą. praneša Edwin V. Faulhaber, Social Security Board ofice vedėjas, 1100 Chester avenue, Clevelande.

Darbdaviai taip pat privalo reikalauti iš paimamo dirbti jauno vaikinio ar mergaitės Social Security kortelės ir užrašius jo numerį vesti sąskaitą, ar dirbtų pilną laiką ar tik dalį laiko.

Social Security kortelę galima išsiimti kreipiantis į vietinį ofisą tarp 8:30 ryto ir 5:30 po pietų.

KORTAVIMAS

Lietuvių Moterų Klubas rengia kortavimo vakarą Onos Pečkaitienės darže, 6028 Superior ave., šeštadienį, Birželio 17. Bus užkandžių, dovanos prie kiekvieno stalo, ir įžangos, dovanos. Komisija.

•TRAFIKO nelaimėse Clevelande nuo šių metų pradžios iki Birželio 2 žuvo 41 asmuo, lygiai tiek kaip ir pernai per tą patį laiką.

Bedroom Setas Dovanų

Lietuvių salėje, dalyvaujant vakarais ten įvykstančiuose parengimuose, turėsit specialę progą priedo laimėti puikų trijų dalių miegkambario setą, už gaunamus tikietilius. Tas, už gaunamus tikietilius, išstatytas lange Held's Furniture krautuvių, skersai Lietuvų salę.

Lausche Ves Kampaniją Savo Pastangomis

Mayoras Frank L. Lausche, Demokratų kandidatas į Ohio gubernatorių, savo rinkimų kampaniją ateinantį rudens įsivysto, įsteigdamas ofisą Columbus mieste. Ofisas atidarymas jau Birželio 15 d.

Tuo budu Lausche nesursis su partijos vadais.

KOMARAS VĖL LAIMĖJO

Sio pirmadienio imtynėse, kurias buvo surengęs Gansonas miesto auditorijoje, svarbiausioje paroje ėmėsi Angel su negru Jack Clayburne. Angel laimėjo du kartu iš trijų.

Juozas Komaras vėl atsižymėjo gerai, parisdamas savo stiprų oponentą, Peter Schuh.

Jack Ganson žada pradėti imtynių sezoną vėl, rudens mėsinė specialiam studijavimui.

MIRIMAI

MIRĖ ANTANAS
VIRBICKAS

Birželio 3 d., 3:30 val. ryto, Mt. Sinai ligoninėje po sunkios operacijos mirė Antanas Virbickas, ilgametis Clevelandietis, plačiai žinomas biznierių duonkepiklos savininkas anksčiau laikais. Velionis buvo 67 metų amžiaus.

Paliko nuliudime žmoną, Antaniną, dukterį Oną Karpinę, ir du sunus, Joną ir Antaną. Sunus Jonas pribuvo į laido tuves iš Chicago.

Palaidotas laivaujant didokam buriui draugų ir giminų, Birželio 7 d., Knollwood kapinėse, netoli savo dukters, Francės, kuri mirė metas laiko atgal.

Dr. S. T. Tamošaitis pasakė prie kapo Lietuviškai įspūdingą paskutinę atsisveikinimo kalbą.

Antanas Virbickas iš Lietuvos išvyko į Angliją, ten apsiėdė ir iš Anglijos atvažiavo į Clevelandą 1902 metais. Anglijoje dar gyvena vienas jo brolis.

Paėjo iš Oskasvilių k., Šunskų par., Marijampolės apsk. Velionis buvo pašarvotas N. A. Wilkelio laido tuvių namuose.

Šeima taria ačiū giminėms ir draugams už gėles, grabnešius už pasitarnavimą, ir laido tuvių direktoriui N. A. Wilkelui už jo visą rūpestį.

VALAIKIENĖ Rozalija, 70 m. nuo 10551 Elk avenue, mirė Geg. 25, palaidota 29 d., Lakeview kapinėse.

Liko vyras, Kazimieras, ir brolis, Antanas Vasiliauskas, Clevelande. Velionė paėjo iš žėbiškių k., Vilkijos par., Kauono apsk. Amerikon atvažiavo 1910 metais.

PADEKA

Šiuomi noriu išreikšti savo širdingą padėką visiems kurie kuo nors prisidėjo mano liudnoje valandoje, mirus mano žmonai, Rozalijai. Dėkoju Dominiui Petrauskui už kalbą pasakytą šermenyse prieš išvežant į kapines, Romandienėi už kalbą kapinėse prieš laidojant, taipgi. Liet. Darbininkų Pašalpinei draugijai už grabnešius ir grabnešiams už jų pasitarnavimą. Toliau, ačiū moterims kurios pasitarnavo prie pavaišinimo namuose po laido tuvių.

Ačiū visiems giminėms ir draugams už gėles, už lankymąsi šermenyse ir dalyvavimą laido tuvėse. Pagaliau ačiū laido tuvių direktoriui N. A. Wilkelui už jo visą patarnavimą. Kazimieras Valaika.

The Fixit Body & Fender Repair Co.

Wreck Rebuilding Est. 1918 Call for Estimates
2075 E. 65th St. HE. 0632

Greetings
Thomas Urbansky & Sons Co.
2297 Ontario CHerry 6510

David T. Shank, Real Estate Broker
12563 Superior Ave. LI. 1965

Best Wishes
THE PATTON CO.
7033 St. Clair HE. 0877

Greetings
BANNER-OHIO TRANSFER CO.
1533 Hamilton Ave. PR. 2390

Greetings
Frank Krizek Home Bakery
100001 Miles Ave. MI. 4336

Best Wishes
VANITY SILK UNDERWEAR CO.
208 St. Clair, N. W. CH. 7221

Greetings
VANITY BOX BEAUTY SALON
8518 Lorain WO. 9494

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

HOW NEW will the better world will be after this war? To the Lithuanians and their brother Latvians and neighboring Estonians it will not be a better world if the freedom won after the World War I is not restored after the World War II. The world would be forced to return to an "old" world of dependency in the Russian Empire.

Prof. Carl L. Becker, professor of history at Cornell University, has published a book under the title "How New Will the Better World Be?" in which he believes that when the war is over nationalism, imperialism and power politics will still be with us, yet collectivism, certainly in some degree and probably to an increasing extent, will be forced upon us.

THE LITHUANIANS of Shenandoah, Pa., organized a blood donors' day when 92 Lithuanians gave blood to the Red Cross. A Lithuanian, Ben. J. Lukas, has been appointed Postmaster of Shenandoah, after serving six years as Justice of the Peace.

THE CATHOLIC Commonwealth comments on an article by a Prof. Stein in Moscow journal War and the Working Class, where a revision of the Atlantic Charter was demanded and the following allegations in regard to the so-called "plebiscites" in the Baltic States was made: "These territories joined the USSR as a result of a real popular desire of the peoples of Latvia, Lithuania and Estonia".

The Editor of the Commonwealth asks: "If this be true, why should the Soviets object to a genuine plebiscite conducted under international auspices? Why do the Soviets insist on settling the question solely by themselves and persistently claim that the matter is closed? If they are substantially in the right, why do they oppose adjudication of the dispute?"

A GRAND RAPIDS, Mich., Lithuanian, John B. Simmons, is now the publisher of the Cassville American in the summer resort town of Cassville, Wis.

EZELLA THEATRE

7009 Superior Avenue
Šaltai Vėdinama Vasaros metu

Seštad. Birž. 10, po pietų ir vakare
Tommy Conway in
"FALCON AND THE CO-ED"

Belita & James Ellison in
"LADY LET'S DANCE"

Spalvuoti Juokai ir Naujybės
Sėkm. ir Piramid. Birž. 11 ir 12
Pukiose Technicolor Spalvos
Rita Hayworth & Gene Kelley in
"THE COVER GIRL"

Taipgi Cartoon ir Gang Komedija
Sėkmad. po pietų tikrai
Arthur Lake in "Soldiers on Leave"
Antr. Treč. ir Ketv. Birž. 13-14-15
William Powell & Hedy Lamarr in
"HEAVENLY BODY"

Taipgi Žinios ir Sporto vaizdai

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasi-
lošti ir smagiai praleisti vaka-
rą su savo draugais. Šios su-
eigos atsibuna kiekviena vaka-
rą, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų sa-
lę, vietoje eiti kitur. Čia taps
padditinis dovanos, todėl jums
bus naudinga atsilankyti daž-
niau į Lietuvų salę.

THE RESENTMENT of Lithuanian Americans at the inexplicable actions of Soviet Russia in denying freedom to Lithuania and refusing the privilege of helping Lithuanian evacuees in Siberia came to the surface in Baltimore when in spite of much advertising only 20 Lithuanians attended a free showing of a Soviet war film.

IN 1919 about 20,000 Chicago Lithuanians saw a replica of the famous American Liberty Bell start on its journey to free Lithuania, where it was placed in the War Museum of Kaunas to remind the Lithuanians by its inscription:

"Skambink per amžius vaikams Lietuvos; tas nevertas falsvės kas negina jos!" (Ring out forever to the sons of Lithuania that liberty is not deserved by those who do not defend it).

The 25th anniversary of this glorious symbolic affair will be commemorated on June 11 at Chicago. The arrangements Committee is headed by Attorney Anthony A. Olin, Dr. S. Diežis and others.

RECENT copies of Liverpool (England) papers describe the harrowing of a Lithuanian British merchant seaman, William Colbon (Kulponis). He was torpedoed and floated for 76 days in a lifeboat together with the captain and 18 others. One by one during the long voyage his comrades died. He tied himself to the rudder and was rescued unconscious. He weighed only 75 pounds. The British Government awarded him the British Empire Medal.

AN INTERESTING sidelight on the thoughts of our college boys came to the surface when a poll

AMERICAN HEROES

BY LEFF

George Sylvester Cronk, Second Assistant Engineer, Merchant Marine, was the sole surviving officer of a shattered ship. In the only lifeboat that could be launched he succeeded in rescuing 19 survivors in the stormy seas. Cronk brought his boat safely to land after 31 days. Are you buying more War Bonds than ever before?

U. S. Treasury Department

of 600 seniors in the New York City College disclosed that 54% think there will be another World War within 25 years with Russia as America's possible opponent.

GARDEN CARD PARTY

The Lithuanian Women's Club, Cleveland, is sponsoring a benefit Garden Card Party, to be held in Mrs. Anna Peckaitis garden, 6028 Superior Avenue, Saturday evening, June 17. Refreshments will be served. Tables and door prizes.

AR ŽINAI kad įvyksta
Svarbios Paskaitos?
Kalba Jurgis Vanagas

CLEVELAND, OHIO

Prakalbos atsibuna kas ketvirtadienio vakarą, nuo 8:00 val., antrą šu Peck's Hall, 1446 E. 82nd Street, 3-čias aukštas (antros durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokamai, rinklavo nebus. Rengia ir kviečia šv. Rašto tyrinėtoja. (Skelbimas)

MES DUODAM IR ISKEIČIAM EAGLE STAMPS

The May Company
REIKMENYS... Naudingos Jums pačiai,
jusų Namams ir Draugėms Dovanoms

Kleinert's Chafe Guards, vasaros patogumui. Sulaiko išsūtimą. Skalbiami. Tėarose spalvos. Vidutiniai, mažai ir dideli. 1.00

Kleinert's Saniscant. Sanitariskos keičiamos su lengvu atsargūtimu. Skalbiami. Tėarose spalvos. Vidutiniai, mažai ir dideli. 1.00

Kleinert's Girdle Hold, nedėvint kojinių vasara. Palaiko juosmenį tvirtai vietoje. Maži, vidutiniai ir dideli; pora 59c

Kleinert's Jubilee Dress Shields. Reguliariai ar pusmėlio pavidalo; balti arba odos spalvos; skalbiami; miers 3, 4; pora 25c

Kleinert's Garment Grippers, patogiam dėvėjimui. Prilanko sijoną prie bliuskos ir negadina ploniausios medegos. 59c

Kleinert's Footliner. Jusu pačios figūros duplikacija — patogų siuvant sau suknius. Laikys ilgą laiką. Su pilnais nu- 1.00 raodymais ir dėže

SULAIKO DRĖGNUMĄ NO DAMP. Naudos orą džiovinantis padaras. Pralaina drėgnumą iš oro nuo ko drėgnuoja ir atsiranda namuose tvankus kvapas. Gaunamas su 12 2.70 papildymų

galima dėvėti su ar be kojinių. Tandžiai tinka, nesunkiantis kulnas, be siūlės apacia. Iš plonos vatės, maži, dideli ir vidutiniai, pora 28c

Night-Glo Kišenius prie lovos pakabin- ti, patogusnosinėm, akiniam sudėti, etc. Neperšlampamu pamušalu, turi žibantį guziką lengvam suradimui. Gaunami įvairiose spalvose. 1.00

MAKE-UP DĖZUTĖS užlaikymui visų grožio reikmenų ir mažmožių. Gražaus darbo dėzutės, stiklo vidus su veidrodžiu. Labai tinka dovanoti jaunuoms merginoms mokslą baigusioms. 1.98

3 DALIŲ VANITY SETAS 3.95 puikus gero darbo pailgo navidalo. Susideda iš šepečio, šukų ir veidrodžio. Labai tinka ir naudingas dovanojimui kam.

TVIRTU RUBŲ MAIŠAI apsaugoti jusų rubus. Dvigubą kabin- liu; nelinkstantį viršum; zephyr susegami. Iš tvirtos medžia- 2.98 gos; 56 colių ilgio.

THE MAY COMPANY... NOTIONS... GATVĖS GRINDYS

E. E. WALDECK ELECTRIC CO.

Electric Motor Repairs a Specialty
118 Noble Court. MA. 5527 Res. LI. 0375

GEOMETRIC STAMPING CO.

Specialists in Metal Stampings
1111 East 200th Street

RUPINKITES PATAISYMU SAVO
FURNASO VASAROS METU

DABAR TAM TINKAMIAUSIAS LAIKAS

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalsams:

VISTOS, ANTYS, ŽASYNS, INDIKAI, ir KIAUSINIAI.

Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.

Kampas Superior ir 43 Street

ENdicott 5025